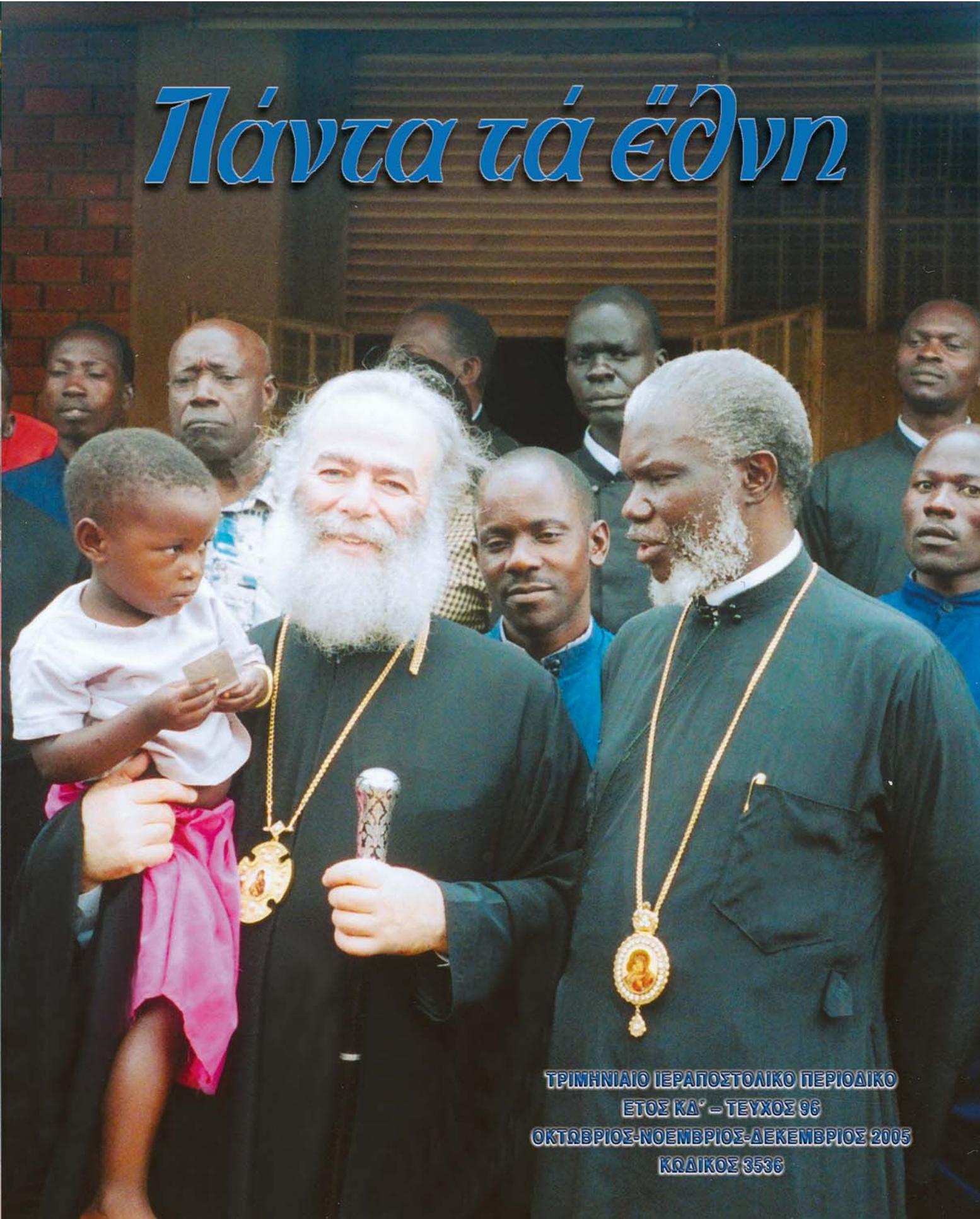

Πάντα τὰ ἔθνη

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ ΚΔ' - ΤΕΥΧΟΣ 96
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2005
ΚΩΔΙΚΟΣ 3536

Διά της αναστάσεως του Χριστού και της καθόδου του Αγίου Πνεύματος έχει ήδη ανοίξει η οδός για τη σωτηρία των ανθρώπων. Η πρόσκληση απευθύνεται προς όλους, προς αυτούς που κατοικούν στην Ιερουσαλήμ, στη Σαμάρεια και έως τα έσχατα της γης (Πράξ. 1,8). Ο Χριστός και στη νέα φάση του έργου Του μετά την Ανάσταση δεν αρνείται τον Ισραήλ, έστω κι αν απαρνήθηκε και σταυρώθηκε απ' αυτόν. Πολλά κείμενα του βιβλίου των Πράξεων μας δείχνουν πώς οι Απόστολοι άσκούσαν Ιεραποστολή διά μέσου των Συναγωγών προς Ιουδαίους και Έλληνες· “έγένετο δέ εν Ικονίω κατά τό αυτό εισελθειν αυτούς εις την συναγωγήν των Ιουδαίων και λαλήσαι ούτως ώστε πιστεῦσαι Ιουδαίων τε και Έλληνων πολὺ πλῆθος” (Πράξ. 14,1).

Ο ευαγγελισμός του κόσμου ξεκινάει και πάλι από τον Ισραήλ για να φθάσει στα έσχατα της γης. Ο δρόμος ανοίγει από την Ιερουσαλήμ προς τη Ρώμη, στο νέο κέντρο των εθνών. Οι αποστολές του Παύλου και του Βαρνάβα ξεκινούν από τα Ιεροσόλυμα. (Βλ. Πράξ. 11,22). Τό τέρμα της αποστολικής περιουσίας των κορυφαίων των Αποστόλων Πέτρου και Παύλου είναι η Ρώμη. Ο Ισραήλ και πάλι στο προσκήνιο, ἀλλή ο Ισραήλ στη νέα του μορφή, στη μορφή της χριστιανικής κοινότητας που ενεργεί μέσα στην ιστορία για τη σωτηρία των εθνών και του κόσμου ολόκληρου. Μιά Ιερουσαλήμ με άμεση αναφορά στη Ρώμη. Η αντίθεση που υπήρχε πριν μεταξύ Ιουδαίων και Έθνικων έχει χάσει την ένταση και την προηγούμενη σημασία της.

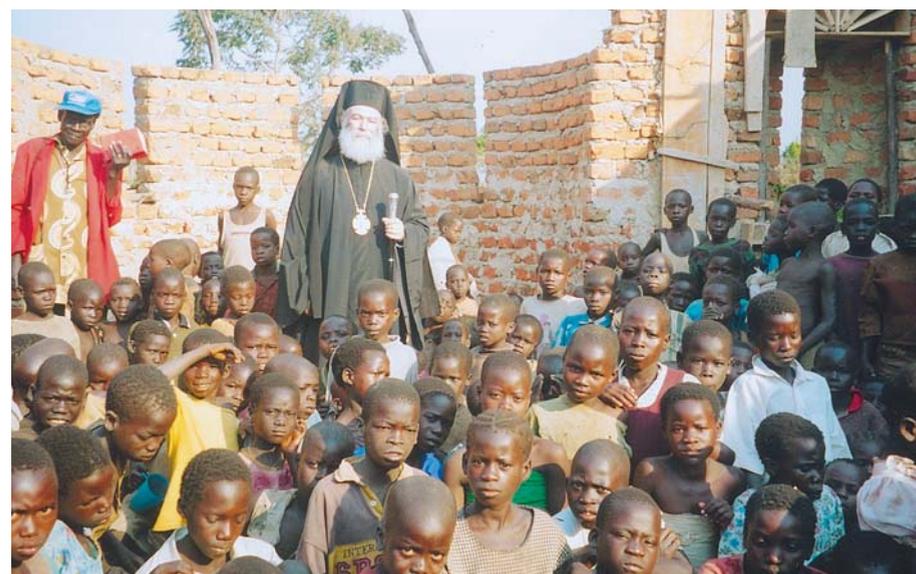
Η Εκκλησία του Χριστού, σαν ο νέος λαός του Θεού, έχει λάβει τη θέση του Ισραήλ και είναι τό νέο κέντρο αναφοράς της ιστορίας του κόσμου. Αυτή είναι η αρχή μιας νέας ανθρωπότητας, μιας νέας δημιουργίας. Σ' αυτήν περιλαμβάνονται και ενσωματώνονται και τά έθνη, αφού “και τοῖς έθνεσιν τήν μετάνοιαν εις ζώήν έδωκεν” (Πράξ. 11,18).

Μέσα στις Πράξεις των Αποστόλων έχουμε την ιστορία μιας κοινότητας, της χριστιανικής κοινότητας, που έρχεται να δώσει μαρτυρία και να διακονήσει σωτηριολογικά τόν κόσμο. Τά γεγονότα του Πάσχα και της Πεντηκοστής μας παρουσιάζουν στην ιστορία μία Εκκλησία δυναμική με έντονο τό έσχατολογικό και ιεραποστολικό στοιχείο. Μιά “Θεολογία της Ιεραποστολής” δέν μπορεί να είναι άλλη παρά η Θεολογία της Εκκλησίας που δέν μένει στατικά κλεισμένη στον εαυτό της ἀλλή διακονεί δυναμικά τόν κόσμο και μεταφέρει τό ηλυρωτικό μήνυμά της έως τά πέρατα της γης. Μιά Εκκλησία που η ίδια είναι ιστορία και έσχατολογία και που φέρνει στον παρόντα κόσμο τήν πραγματικότητα της βασιλείας του Θεού.

Γεώργιος Π. Πατρώνος
Όμότ. Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής
Παν/μίου Αθηνών

Από τό βιβλίο
“Βιβλικές προϋποθέσεις της Ιεραποστολής”
Έκδόσεις Αποστολικής Διακονίας
Αθήνα, 1983

Έπίσημη ποιμαντική έπίσκεψη του Μακαρ. Πατριάρχη Άλεξανδρείας στην Ουγκάντα

Τήν Τρίτη 13 Δεκεμβρίου π.έ. η Α.Θ.Μ. ο Πάπας και Πατριάρχης Άλεξανδρείας και πάσης Άφρικής κ.κ. Θεόδωρος Β', συνοδευόμενος από τόν Πανοσ. Άρχιμ. Νήφωνα Τσαβαρῆ, άφίχθηκε στο Έντεμπε της Ουγκάντας προερχόμενος από Κένυα προκειμένου να πραγματοποιήσει έπίσημη ποιμαντική έπίσκεψη.

Τό Μακαριώτατο υποδέχθηκαν στο αεροδρόμιο ο Σεβ. Μητροπολίτης Ουγκάντας κ. Ιωνās και όλοι οι ιερείς της Μητροπόλεως, εκπρόσωποι των τοπικών και προξενικών αρχών και πλῆθος πιστών.

Όλοι κατευθύνθηκαν στο μητροπολιτικό ναό του άγιου Νικολάου. Έκεί ο Σεβασμιώτατος, προσφωνώντας τό Μακαριώτατο, τόν ευχαρίστησε για τήν παρουσία του στην άφρικανική αυτή χώρα και ο Μακαριώτατος αναφέρθηκε στο πολυπλευρο έργο των Μητροπόλεων του Θρόνου στην άφρικανική ήπειρο και ευχαρίστησε για τή θερμή υποδοχή. Μετά τό τέλος της όμιλίας του Πατριάρχη τό πλῆθος ένθουσιασμένο άρχισε να ψάλλει ύμνους δοξολογώντας τό Θεό για τήν παρουσία του πνευματικού πατέρα της Άφρικής στη χώρα τους.

Στή συνέχεια ο Μακαριώτατος και η συνοδεία του, μετά από μία μαγευτική διαδρομή στη λίμνη Βικτώρια και τούς καταπράσινους κάμπους της Ουγκάντας έφθασαν στη Μασουλίτα. Έκεί τούς υποδέχθηκε ο Άντιπρόεδρος της ουγκαντέζικης Κυβέρνησης Dr Boykenia Kiripats και άκολούθησε εγκάρδια συνομιλία στη διάρκεια της όποίας ο Άντιπρόεδρος εξέφρασε τίς ευχαριστίες της Κυβέρνησης για τήν έν γένει προσφορά της Όρθόδοξης Εκκλησίας στη χώρα του.

Ο Προκαθήμενος του Πατριαρχείου Άλεξανδρείας παρέμεινε στην Ουγκάντα επί μία εβδομάδα. Στο διάστημα αυτό έγιναν τά έγκαίνια ενός νοσοκομείου και ξεναγήθηκε στα ιδρύματα της ι. Μητροπόλεως. Άρχικά στο νοσοκομείο, όπου προσφέρονται δωρεάν νοσηλεία και φάρμακα μετά στα σχολεία που φοιτούν έπτακόσια παιδιά σε Δημοτικό, Γυμνάσιο και Λύκειο, στο όρφανοτροφείο θηλέων και στο οικότροφείο που στεγάζονται

διακόσιοι πενήντα σπουδαστές των σχολών της Μητροπόλεως.

Συναντήθηκε με τους ιερείς και τους υποψήφιους κληρικούς της Ἐκκλησίας της Ουγκάντας, αναφέρθηκε στο δύσκολο έργο τους και στη σκληρή πραγματικότητα που αντιμετωπίζουν στις ένορίες τους, με λιγοστά ως ανύπαρκτα μεταφορά μέσα, μεγάλες αποστάσεις και τεράστιες ανάγκες του ποιμνίου τους.

Ἰδιαίτερης σημασίας ήταν η περιοδεία του Μακαριωτάτου και της συνοδείας του στη βόρεια Ουγκάντα, στά σύνορα με το Σουδάν. Στη κωμόπολη Λουέρο, στον ιερό ναό αγίου Λαυρεντίου, που χτίστηκε με χρήματα της ιερᾶς Μητροπόλεως Μεγάρων και Σαλαμίνας, συνάντησε τους φτωχούς κατοίκους της περιοχῆς και άκουσε τά προβλήματά τους. Ζητούν σχολείο και νοσοκομείο. Στην ένορία τῶν αγίων Κωνσταντίνου και Ἐλένης, στον ἡμιτελή ναό τὸν ὑποδέχθηκαν οἱ φτωχοὶ κάτοικοι της περιοχῆς. Εἶναι πρόσφυγες, που προσπαθοῦν νά ριζώσουν σ' αὐτή τή γῆ διωγμένοι, ἀπό τή δίνη τοῦ πολέμου, ἀπό τὸν τόπο τους. Ζοῦν μέσα σέ ἀνείπωτη φτώχεια και ποικίλες καθημερινές ανάγκες. Μὲ ἀγάπη ὁ Μακαριώτατος πρόσφερε διακόσιες κουβέρτες και ὑποσχέθηκε ὅτι μόλις ἐπιστρέψει στήν Ἀλεξάνδρεια θά φροντίσει γιά τήν ἀποστολή περισσότερων πραγμάτων που θά ἀνακουφίσουν, κατά τό δυνατόν, τὸν πόνο τους.

Ἡ δημιουργία γυναικείου μοναστηριοῦ, που θά ἀποτελέσει, ἐκτός τῶν ἀλλῶν, και φυτώριο ἐργατῶν τῆς ἱεραποστολῆς ἀποτελεῖ ὄνειρο και ἐλπίδα γιά τήν τοπική Ἐκκλησία. Ὁ Μακαριώτατος συναντήθηκε με δέκα ὑποψήφιες μοναχές και τόνισε τή σημασία τοῦ μοναχισμοῦ και παράλληλα τήν ἀνάγκη γιά σύνεση, δοκιμασία και πολλή προσευχή πρὶν τή μεγάλη ἀπόφαση.

Ἀξίζει ξεχωριστά νά τονισθεῖ ἡ ἐπίσκεψη τοῦ ἡγέτη τῆς Ἀφρικανικῆς Ὁρθοδοξίας σέ δύο ένορίες, τοὺς ναοὺς και τίς κτιριακές ἐγκαταστάσεις τῶν ὁποίων ἔχει κτίσει ἡ ἀγάπη, ἡ συνδρομή και ἡ συνεργασία μεγάλου ἀριθμοῦ πιστῶν. Τό ναό τοῦ αγίου Σίλλα, που κατασκευάστηκε με χρήματα τῆς ιερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως και

Θάσου σέ οικόπεδο που δώρησε ὁ π. Πέτρος, ἱερέας τῆς Μητροπόλεως Καμπάλας, Καθηγητῆς Πανεπιστημίου και τό ναό τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, σὸν περίβολο τοῦ ὁποίου, με ἔξοδα τῆς ιερᾶς Μητροπόλεως Κισσάμου και Σελίνου διαμορφώθηκαν οἱ χώροι ὅπου ζοῦν και μαθαίνουν τέχνες διακόσια πενήντα κορίτσια και τριακόσια ἀγόρια.

Τὴν Κυριακή 18 Δεκεμβρίου, παραμονή τῆς ἀναχωρήσεώς του ἀπό τή χώρα ὁ Μακαριώτατος ἐγκαινίασε στήν περιοχή Τζιτζα, δύο ὥρες μακριά ἀπό τήν πρωτεύουσα τῆς Ουγκάντας, τό ναό τῆς Ἀναστάσεως, τὸν ὁποῖο εἶχε θεμελιώσει ὁ νῦν Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων και πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος.

Τὴν τελευταία ἡμέρα τῆς παραμονῆς του στήν Ουγκάντα ὁ Πατριάρχης συναντήθηκε με τή φυλή Πασόγκα, που ἀποτελεῖ τήν ένορία τοῦ ἱεροῦ ναοῦ αγίου Ἰακώβου, τοῦ πρώτου που ἔχτισε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ἀμέσως μετά τήν ἀνάληψη τῶν καθηκόντων του. Στὸν περίβολο τοῦ ναοῦ λειτουργεῖ σχολείο και νοσοκομείο γιά τοὺς κατοίκους τῶν γύρω περιοχῶν.

Ὁ Μακαριώτατος σὸ τέλος τῆς περιοδείας του εὐχαρίστησε ὄλους και μεταξύ ἀλλῶν εἶπε: “Φεύγω με τά μάτια τῆς ψυχῆς μου στραμμένα πάντα σέ σᾶς και θά εἶμαι ἔτοιμος νά ἐπιστρέψω ὅποτε με χρειαστεῖτε. Ἐνα μεγάλο εὐχαριστῶ ἀπευθύνω σὸ Σεβ. Μητροπολίτη κ. Ἰωνᾶ και τοὺς κληρικούς τῆς Μητροπόλεως που κοπιάζουν καθημερινά γιά νά φέρουν σέ πέρας τό δύσκολο έργο τους. Τοὺς συνεργάτες, τὸν περιούσιο λαό τοῦ Θεοῦ. Ἀπό τά βᾶθη τῆς ψυχῆς μου εὐχαριστῶ τοὺς κοντινοὺς και μακρινούς φίλους τῆς ἱεραποστολῆς, που πρόθυμα προσφέρουν τό περίσσευμα τῆς καρδιάς τους. Εὐχαριστῶ ἰδιαίτερα τὸν πρόεδρο και τά μέλη τῆς Κυβέρνησης τῆς Ουγκάντας που με δέχθηκαν και παρείχαν κάθε δυνατή βοήθεια γιά τήν πραγματοποίηση αὐτοῦ τοῦ δύσκολου προγράμματος. Εὐχομαι ὀλόψυχα ὁ Θεός νά σᾶς εὐλογεῖ”.

Ἀπό τό Πατριαρχικό Γραφεῖο Τύπου Ἀλεξάνδρεια, 21 Δεκεμβρίου 2005

Περιοδεία στά ἀπομεμακρυσμένα χωριά τῆς κεντρικῆς Γκάνα

Ἐγκαινία Σχολείου

Μὲ τήν ἔναρξη τῆς νέας ἐκκλησιαστικῆς χρονιάς ὁ Θεοφιλέστατος και οἱ συνεργάτες του περιόδυσαν σέ ἀπομεμακρυσμένα χωριά τῆς Ἐπισκοπῆς, ὅπου πρόσφεραν τή διακονία τους σὸ ἡγιαστικό και κηρυκτικό τομέα ἐνῶ παράλληλα εἶχαν τήν εὐκαιρία νά ἐπιθεωρήσουν ἀπό κοντά ὄλα τά νέα ἐπιτελούμενα ἔργα, τά ὁποῖα με γοργό ρυθμό συνεχίζονται.

Συγκεκριμένα τὴν Κυριακή 4 Σεπτεμβρίου ἐπισκεφθήκαμε τό μακρινό χωριό τῆς κεντρικῆς Γκάνας Ἀνταντάν, ὅπου ὁ ἱερός ναός τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου και τό σχολεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς.

Ὁ πατήρ Σαμουήλ μᾶς ὑποδέχθηκε μαζί με ὄλους τοὺς ένορίτες του και μετά ἀπό λίγο τελέσθηκε ἡ θεία Λειτουργία.

Ὅπου κι ἂν πᾶς στή Γκάνα βλέπεις τὸν ἴδιο ἐνθουσιασμό και ἔρχεσαι “ἀντιμέτωπος” με τήν ἀπέραντη ἀγάπη και κλησύνη ἀπλοϊκῶν πιστῶν ἀνθρώπων. Τόση που διερωτᾶσαι, τώρα τί νά προσφέρω ἐγώ σάν ἀντίδωρο σ' αὐτήν τήν ἀγάπη που με πολιορκεῖ;

Ἔτσι κι ἐδῶ και γιά ἄλλη μιά φορά τί δέν ἔκαναν γιά νά μᾶς εὐχαριστήσουν, μετά τό τέλος τῆς θείας Λειτουργίας και τῆς κατηχήσεως ἀπό τοὺς ὑποδιακόνους Δανιήλ και Ἐμμανουήλ.

Μὲ τή συνοδεία τυμπάνων και ἀλλῶν μουσικῶν τοπικῶν ὀργάνων, χόρεψαν και τραγούδησαν μικροὶ και μεγάλοι. Προσέφεραν ἀπό τό ὑστέρημά τους φρούτα γιά τὸν κόπο μας νά πᾶμε...

–Κόπος; Μά αὐτό εἶναι ἡ διακονία τοῦ ἔργου μας, τοὺς εἶπαμε. Τί ἄλλο θέλετε ἀπό ἐμᾶς;

–Νά σᾶς βλέπουμε τακτικά. Νά μᾶς ξεχνᾶτε.

–Σᾶς τό ὑποσχόμαστε.

Κατόπιν μαζί με τὸν π. Σαμουήλ ἐπισκεφθήκαμε ἕνα ἄλλο χωριό, ὅπου προσφέρει τίς καλές του ὑπηρεσίες. Τό χωριό Ἐντουοσία με τὸν ὠραῖο ἱερό ναό τοῦ αγίου μεγαλομάρτυρος Ἀρτεμίου.

Κι ἐκεῖ μᾶς περίμενε ἄλλη ἐκπληξη.

Ἄν και δέν εἶχε θεία Λειτουργία αὐτή τήν ἡμέρα, ὄλοι ἦταν μαζεμένοι σὸν ἱερό ναό, “ἄδοντες και ψάλλοντες” ἐκκλησιαστικούς ὕμνους. Και τό σπουδαιότερο παιδιά, πολλὰ παιδιά! Σέ κάποια στιγμή με ἐκπληξη ρώτησε ὁ Θεοφιλέστατος, “καλά, πόσα παιδιά ἔχει αὐτό τό χωριό”;

–Πολλά, πάρα πολλὰ, ἀπάντησε ὁ ἱερέας. Και νά φαντασθεῖτε ὅτι αὐτά που βλέπετε εἶναι μόνο τά Ὁρθόδοξα τῆς ένορίας μας! Ἄλλη μιά ἀνάγκη πρώτου βαθμοῦ: νά κτισθεῖ ἕνα σχολεῖο.

ΓΚΑΝΑ

Υποσχεθήκαμε, παρόλο τό βεβαρυμένο πρόγραμμα τών έπομένων ήμερών μας, ότι στίς 15 Σεπτεμβρίου, ήμέρα Πέμπτη, θά έπισκεφθοΰμε ξανά τό χωριό αυτό, πού άπέχει τέσσερις ώρες

άπό τήν πρωτεύουσα, γιά νά βάλουμε τό θεμέλιο λίθο στήν ύπό άνέγερση άγία Τράπεζα καί γιά νά δώσουμε σωστές όδηγίες στόν π. Σαμουήλ, πού είναι καί οικόδομος, γιά τήν κατασκευή τέμπλου στόν ιερό ναό.

Έτσι κι έγινε. Μετά άπό τή σχετική άκολουθία είχαμε τήν εύκαιρία νά κατηχήσουμε επί τρίωρο μικρούς καί μεγάλους, μέ τή βοήθεια τριών ύποδιакόνων μας.

Υποσχεθήκαμε τήν έναρξη προγράμματος κατηχητικών μαθημάτων γιά μικρούς καί ενήλικες ανά δεκαπενθήμερο. Είναι τό ελάχιστο πού μπορούμε νά προσφέρουμε σ' αυτούς τούς χριστιανούς μέ τή ζωντανή πίστη στίς καρδιές τους.

Τό ελάχιστο, γιατί τό μέγιστο, άν καί θέλουμε, άδυνατούμε λόγω τών πολλών έλλείψεων σέ δυναμικό.

“Ο θερισμός πολλός μά οι εργάτες λίγοι...”

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

9

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

† Σύναξις Ίωακείμ καί Άννης

Τήν Παρασκευή 9 Σεπτεμβρίου έπισκεφθήκαμε τό χωριό Κουανσίμουα, όπου τελείωσε πρό όλίγου ή άνέγερση ενός επί πλέον σχολείου μέ τήν όνομασία “ή Φλώρινα”.

Τό σχολείο είχε άρχίσει νά κτίζεται τό 2004 μέ τή φροντίδα του τότε επισκόπου Γκάνας κ. Παντελεήμονος. Έφέτος μετά άπό γενναία πρόσθετη εισφορά

εϋλαβών χριστιανών άπό τή Φλώρινα, άποπεράτωθηκε.

Τελέσθηκαν τά έγκαίνια μέ κάθε έπισημότητα, παρουσία όλων τών Όρθοδόξων χριστιανών του χωριού, του τσίφ τής περιοχής καί τών γερόντων συμβούλων του, του εκπροσώπου εκπαίδευσης τής Κυβερνήσεως καί άλλων προεστώτων τής τοπικής κοινότητας.

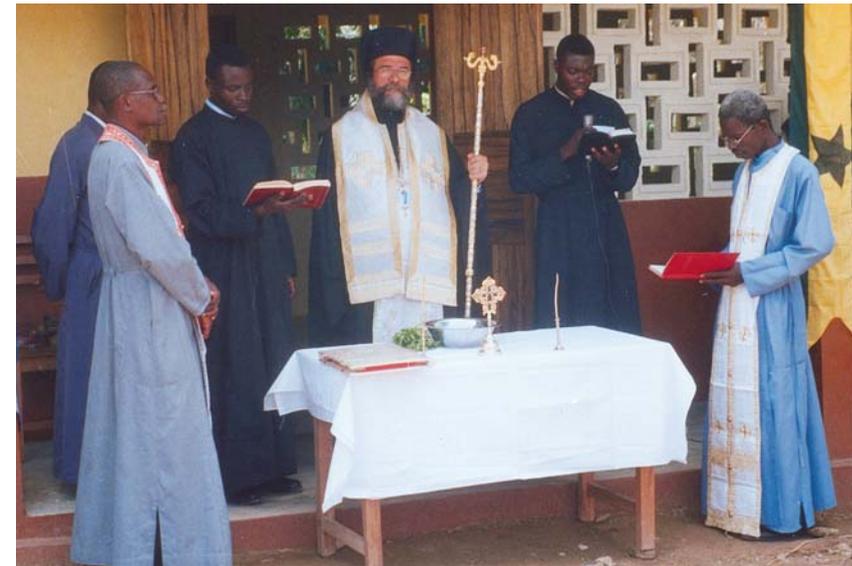
Ο ιερέας π. Βασίλειος είχε διοργανώσει τά πάντα κι όλοι χαρήκαμε αυτή τήν ήμέρα. Πρό πάντων τά 127 παιδιά του χωριού, τά όποια τώρα πλέον έχουν σχολικές αίθουσες, όπου θά διδάσκονται τά μαθήματά τους.

Μέ έπαινετικά λόγια στίς όμιλίες τους αναφέρθηκαν όλοι οι προσκεκλημένοι καί ο Έπίσκοπος μεταφέροντας τίς σεπτές εϋλογίες του Μακαριωτάτου Πατριάρχου κ. Θεοδώρου Β΄ καθώς καί τό άνύστακτο ενδιαφέρον του γιά τήν εκπαίδευση στίς χώρες τής άφρικανικής ήπείρου, εϋχήθηκε καλή πρόοδο σέ μαθητές καί διδασκάλους καί θά κά-

Στόν προαύλιο χώρο του ιερού ναού άγίας Εϋφημίας του χωριού Άμπεσεκούά, τά κατηχητόπουλα μέ τούς κατηχητές τους.

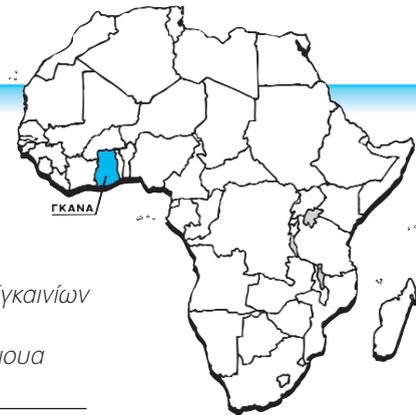
Πάντα τά έθνη

Ο χορός των γερόντων.

Οι μικροί μαθητές του σχολείου, παρακολουθούν μέ εϋλάβεια τόν Άγιασμό.

Πάντα τά έθνη

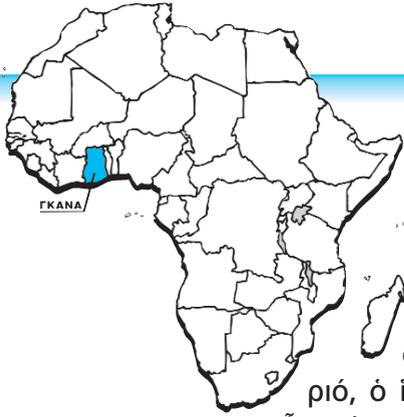
ΓΚΑΝΑ

Τελετή Άγιασμού Έγκαίνιων του νέου Σχολείου στο χωριό Κουανσίμουα τής δυτικής Γκάνα.

Ο τσίφ καί οι γερόντες παρακολουθούν μέ εϋλάβεια τήν ιερά Άκολουθία του Άγιασμού.

νει τά πάντα με τή χάρη τοῦ Θεοῦ καί τήν ἀγάπη τῶν δωρητῶν τοῦ μέλλοντος.

Ἀξίζει νά σημειώσουμε ὅτι αὐτό τό χωριό, ὁ ἱερός ναός τοῦ ὁποίου εἶναι ἀφιερωμένος στόν ἱεραπόστολο ἅγιο Κοσμᾶ τόν Αἰτωλό, εἶναι ἀπομακρυσμένο καί δύσβατο, ἕξι ὥρες μακριά ἀπό τήν πρωτεύουσα Ἄκκρα.

Οἱ Ὁρθόδοξοι χριστιανοί ἐκεῖ, μέ τή διακονία τοῦ π. Βασιλείου, δέν ζητοῦν τίποτα περιττό, μόνο καί ἄλλες εὐκαιρίες στή γνώση καί τή ζωή. Αὐτό θά τοῦς δώσει ἕνα παράθυρο στόν ἥλιο τῆς αὐριανῆς ἡμέρας, μία πόρτα ἀνοικτή στό μέλλον τους.

Καί πιστέψτε με, τό ἀξίζουν.

Ἡ ἄλλη μία εὐκαιρία διακονίας εἶχαμε στό χωριό Ἄμπεσεκούα, ὅπου τήν Κυριακή 18 Σεπτεμβρίου ἑορτάσαμε στόν ὁμώνυμο ἱερό ναό τῆς μνήμης τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος Εὐφημίας. Μετά τή θεία Λειτουργία ὁ Ἐπίσκοπος, ὁ ἐφημέριος π.

Ἀνδρόνικος καί οἱ ὑποδιάκονοι Δανιήλ, Ἐμμανουήλ καί Εὐλόγιος ἐπιδόθηκαν στό ἔργο τῆς κατηχήσεως.

Ἐνα τμήμα ἐνηλίκων στόν ἱερό ναό καί ἄλλο ἕνα μέ νέα παιδιά κάτω ἀπό τό μεγάλο γέρικο δένδρο μάγγο στόν προαύλιο χώρο. Τέσσερις ὥρες διδαχή καί δέν ἔλεγε νά τελειώσει. Ἀπορίες, ἐρωτήσεις καί δίψα γιά μάθηση γιά τήν Ὁρθόδοξη πίστη. Ὑποσχεθήκαμε ὅτι, βάσει προγράμματος πού ἔχει ἤδη ἐκπονηθεῖ, θά ἐπισκεπτόμαστε ἀνά δεκαπενθήμερο τήν ἐνορία καί θά δίνουμε μαρτυρία λατρευτικῆς καί κατηχητικῆς διακονίας στοῦς πι-

στούς τῆς. Σίγουρα αὐτή ἡ δίψα τῆς ψυχῆς θά βρεῖ τή λύση τῆς γιά πάντα μέ τό κρυστάλινο νερό τῆς Ὁρθόδοξης πίστεως, πού πηγάζει ἀπό τίς δύο πηγές τῆς ἁγίας Γραφῆς καί τῆς ἱερᾶς Παραδόσεως.

Καί γιά τήν ἄλλη δίψα τους ἀπό τήν ὁποία τόσο ταλαιπωροῦνται γιά χρόνια μαζί μέ ὄλους τοῦς κατοίκους τοῦ χωριοῦ, σύντομα κάτι θά γίνει.

Ἐνα πηγάδι θά ἀνοιχθεῖ σύντομα, ἀπ' ὅπου ὄλο τό χωριό θά προμηθεύεται νερό καί θά πάψει ἡ ταλαιπωρία νά τό μεταφέρουν μία ὥρα δρόμο στά σπίτια τους.

Ἀφήσαμε ὄλους ἱκανοποιημένους. Μέσα μας ὅμως ξέραμε ὅτι πρέπει νά ἐντείνουμε τίς προσπάθειες, νά προσφέρουμε τό εἶναι μας θυσία σ' αὐτό, πού σήμερα καί κάθε φορά πού ἐπισκεπτόμαστε τήν ὑπαιθρο, ἀντικρύζουμε: Στήν πίστη αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων πού εἶναι πρόσκληση καί συνάμα πρόκληση στή διακονία τῆς προσφορᾶς.

–*Τό τάλαντο ἔχει δοθεῖ σέ μᾶς ἀπ' τό Θεό δωρεάν. Στό χέρι μας εἶναι ἄν θά τό πολλαπλασιάσουμε "ἐργαζόμενοι φιλοπόνως" ἢ θά προσπεράσουμε "ραθύμως τόν καιρό=εὐκαιρία τῆς ἐργασίας ρεμβόμενοι..."*. Αὐτά δίδαξε ὁ Ἐπίσκοπος τοῦς συνεργάτες του στή διάρκεια τοῦ τρίωρου ταξιδιοῦ τῆς ἐπιστροφῆς.

Καί αὐτοί, ἐν ἐνί στόματι, ὁμολόγησαν γιά μία ἀκόμη φορά τήν ὑπόσχεση τῆς προσφορᾶς τους, σάν Γκανέζοι, στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς χώρας τους.

Τήν Τετάρτη 21 Σεπτεμβρίου ἐπισκεφθήκαμε γιά πολλοστή φορά τά χωριά Ντομεάμπρα καί Τίτσερ-Μαντέ τῆς ἀνατολικῆς Γκάνας, ὅπου ἐδῶ καί ἐνάμιση μήνα ξεκίνησαν δύο ἔργα, ἕνα σχολεῖο καί ἕνας ἱερός

ναός ἀφιερωμένος στόν ἅγιο Τρύφωνα. Καί στά δύο οἱ ἐργασίες ἔχουν προχωρήσει ἀρκετά καί σύμφωνα μέ τόν ἐργολάβο σύντομα θά ἔχουν τελειώσει.

Τήν Πέμπτη 22 Σεπτεμβρίου ἐπιθεωρήσαμε ἄλλο ἕνα ἔργο στήν πόλη Τέμα, ὅπου καί τό ἐμπορικό λιμάνι τῆς Γκάνας, κοντά στά σύνορα μέ τό Τόγκο: τόν ἱερό ναό τοῦ προστάτη τῶν θαλασσινῶν ἁγίου Νικολάου. Ἀξίζει νά ἀναφέ-

ρουμε ὅτι σέ αὐτή τήν πόλη, πού ἀπέχει περίπου μία ὥρα ἀπό τήν πρωτεύουσα Ἄκκρα, διαμένουν ἐλάχιστοι Ἕλληνες, ἀλλά πάρα πολλοί Ρῶσοι, Σέρβοι, Βούλγαροι καί Ρουμάνοι Ὁρθόδοξοι ἀδελφοί μας. Ἐπομένως οἱ λατρευτικές ἀνάγκες τους θά θεραπευτοῦν σύντομα, σύν Θεῷ, μέ τή σύσταση μιᾶς ἐπιπλέον ἐνορίας.

Ἡ ὑπόσχεση τῶν δωρητῶν τοῦ οἰκοπέδου καί τοῦ ναοῦ, πού βρίσκεται δίπλα στή θάλασσα, εἶναι δεδομένη: *Θά κτισθεῖ ἕνα σχολεῖο καί ἕνα μικρό ἱατρικό κέντρο γιά τίς ἀνάγκες τῶν Γκανέζων τῆς περιοχῆς.*

Δοξάζουμε τό Θεό καί εὐχαριστοῦμε τοῦς εὐλαβεῖς ἀδελφούς μας, εὐχόμενοι κάθε ἀγαθοδωρία ἀπό Ἐκεῖνον.

Τέλος τήν Κυριακή 25 Σεπτεμβρίου ἐπισκεφθήκαμε τό κεφαλοχώρι τῆς κεντρικῆς Γκάνας Ἄμποντόμ καί συνεορτάσαμε στήν πανήγυρη τοῦ ἱεροῦ ναοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

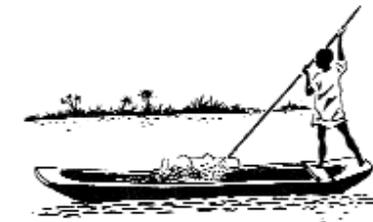
Ὁ ἐλληνομαθής ἱερέας καί ἀρχιερατικός ἐπίτροπος τῆς περιοχῆς π. Ἰάκωβος Sey εἶχε διοργανώσει, μέ τή συνεργασία τῆς νεολαίας καί τῶν Ὁρθόδοξων γυναικῶν τῆς ἐνορίας, ἑορταστικό πρόγραμμα, στό ὁποῖο συμμετείχαν ὄλο οἱ πιστοί μέ ἐνθουσιασμό.

Γιά πρώτη φορά μᾶς ἐξέφρασαν τό αἰτημά τους γιά ἕνα Ὁρθόδοξο σχολεῖο καί ἕνα μικρό ἱεραποστολικό κέντρο. Τό αἰτημά τους εἶναι λογικό, γιατί πολλὰ μποροῦν νά προσφέρουν τά δύο αὐτά κτίσματα στή διακονία τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας στή μεγάλη αὐτή περιοχή τῆς κεντρικῆς Γκάνας. Ὁ Ζήλος καί ὁ ἐνθουσιασμός γιά τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ζητᾶ μία στέγη! Ὅσοι πιστοί εὐκλόων ὤτων προσέλητε ἀρωγοί σ' αὐτήν τήν ἀνάγκη.

Τό χέρι τοῦ Θεοῦ εὐλογεῖ τή χώρα αὐτή γιά ἄλλη μία φορά καί χαρίζει στοῦς πιστοῦς τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας ἐλπίδα καί δύναμη γιά τό μέλλον. Ὅλοοι ἐμεῖς ἐδῶ γινόμαστε τά ὄργανά Του στή διακονία ἐνός μεγάλου ἔργου, πού ἰλέγεται ἱεραποστολή, κατ' ἐξοχήν ἔργου τῆς Ἐκκλησίας.

Δοξασμένο τό ὄνομά Του!

Ἀπό τό Γραφεῖο Τύπου τῆς ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Γκάνας

Μετά από διαδρομή δύο ωρών ο Έπίσκοπος βρέθηκε ανάμεσα στα παιδιά, που με κάθε τρόπο εκδήλωναν τη χαρά τους.

Τό μικρό νηπιαγωγείο του ἁγίου Ραφαήλ

Χρόνια τώρα γίνεται λόγος γιά τό μικρό ναό καί τό νηπιαγωγείο τοῦ ἁγίου Ραφαήλ. Ὁ ἱερέας, πού ἀπό μικρό παιδί ὑπηρετοῦσε στό ἱερό, αισθανόταν πολὺ περήφανος κάθε φορά πού μιλοῦσε γιά τήν ταπεινή καί φτωχική του ἐνορία μέ τό νηπιαγωγείο τῶν 25 παιδιῶν.

Ἡ μικρή αὐτή ἐνορία ἔχει μιά ἐνδιαφέρουσα ἱστορία.

Πρὶν μερικά χρόνια ἕνα ζευγάρι ἡλικιωμένων, λόγῳ ἐσωτερικῶν φυλετικῶν συγκρούσεων, ἀναγκάστηκαν νά ἐγκαταλείψουν τόν ἀρχικό χώρο διαμονῆς τους καί νά ἐγκατασταθοῦν, σάν πρόσφυγες, σέ μιά τελείως ἀγνωστή καί ἀπομακρυσμένη περιοχή.

Ἐκεῖ πάνω στό βουνό τοὺς δόθηκε ἕνα οἰκόπεδο γιά νά φτιάξουν τό νέο σπίτι τους. Ὅταν ἤλεμε πάνω στό βουνό ἐννοοῦμε ὅτι δέν ὑπάρχει δρόμος μὰ οὔτε μονοπάτι γιά νά φτάσει κανείς. Ἄγρια φύση καί πέτρες πολλῆς.

Τό πρόβλημά τους ἦταν ὅτι λόγῳ τῆς ἡλικίας τους δέν μπορούσαν νά πηγαίνουν στήν πλησιέστερη Ὁρθόδοξη ἐνορία. Εἶχαν, λοιπόν, μεγάλη στενοχώ-

ρια μέσα τους. Πῶς νά λύσουν τό σοβαρό αὐτό πρόβλημα ἀφοῦ ἤθελαν νά ἐκκλησιάζονται καί νά κοινωνοῦν. Ἐπρεπε νά δοθεῖ μιά λύση.

Τήν ἐποχή ἐκείνη ἄκουσαν κάπου γιά τά θαύματα τοῦ ἁγίου Ραφαήλ. Ζήτησαν ἀπό τόν ἱερέα τῆς διπλανῆς ἐνορίας νά τοὺς βρεῖ μιά εἰκόνα του. Τό ἔκανε ὁ ἱερέας καί φαίνεται ὅτι ὁ ἅγιος ἄκουσε στίς προσευχές τους. Μέσα στό φτωχικό τους κάλεσαν τόν ἱερέα νά τοὺς κάνει μιά Λειτουργία γιά νά κοινωνήσουν. Ὅταν αὐτό ἔγινε μερικές φορές σκέφθηκαν ὅτι θά ἦταν καλὰ νά βροῦν κι ἕνα ὄνομα κάποιου Ἁγίου. Ἦταν πολὺ φυσικό νά ἐπιλέξουν ἐκεῖνο τοῦ ἁγίου Ραφαήλ μιά καί τόσο τοὺς βοήθησε καί στήριξαν ὅλες τίς ἐλπίδες τους σ' αὐτόν στίς ὥρες τῆς μοναξιάς καί τῆς στενοχώριας τους.

Μιλοῦσαν συνέχεια γιά τόν Ἅγιο στοὺς γείτονές τους καί στοὺς φίλους τους. Ὅταν ἐρχόταν ὁ ἱερέας ὅλοι αὐτοί, ἀπό περιέργεια, ἤθελαν νά παρακολουθοῦν τίς ἱερές ἀκολουθίες. Σιγά-σιγά οἱ ἄνθρωποι ἄρχισαν νά ἀντιλαμβάνονται τή δυναμική παρουσία τῆς Ὁρθόδοξης πίστεως μέσα τους. Ζήτησαν νά μάθουν περισσότερα. Πολλοί γέροι, νέοι καί παιδιά βα-

πίστηκαν. Στό τέλος ἔγινε μιά ἀληθινή ἐνορία. Δέν μπορούσαν νά συνεχίσουν ἔτσι. Τό φτωχικό τῶν ἡλικιωμένων δέν τοὺς χωροῦσε πιά.

Μιά γειτόνισσα πού ἔζησε τά γεγονότα ἀπό κοντά θέλησε νά δωρίσει τό οἰκόπεδο. Ἐπρεπε τώρα νά βρεθοῦν τά χρήματα γιά νά χτισθεῖ, μέ ξύλα καί λαμαρίνες, ὁ ναός τοῦ ἁγίου Ραφαήλ. Ζήτησαν οικονομική ἐνίσχυση ἀπό τή Μητρόπολη καί σέ μικρό χρονικό διάστημα τά πιστά τέκνα τῆς Ἐκκλησίας εἶχαν ἕνα χώρο λατρείας, τό σπίτι τοῦ Θεοῦ, φτωχικό μὲν ἀλλὰ πλούσιο σέ περιεχόμενο. Τώρα ἔτρεχαν νά βροῦν παρηγοριά μέσα στό ταπεινό ἐκκλησάκι τοῦ ἁγίου Ραφαήλ.

Ὁ ἱερέας καί οἱ ἐνορίτες σκέφθηκαν ὅτι ἕνα νηπιαγωγεῖο θά ἦταν τό ἐπόμενο βῆμα πού ἔπρεπε νά κάνουν. Τά μικρά παιδιά, πού κατοικοῦσαν ἐκεῖ πάνω στό βουνό, ἔπρεπε νά μάθουν γράμματα. Ἀνάμεσα στοὺς πιστοὺς μιά εὐσεβῆς νεαρή δασκάλα προθυμοποιήθηκε νά βοηθήσει. Ἐτσι τώρα ἡ μικρή αὐτή ἐνορία εἶχε καί τό δικό της νηπιαγωγεῖο. Τά παιδιά, ἀγόρια καί κορίτσια, δίπλα στόν ταπεινό ναό, ἐκτός ἀπό τήν κυριακάτικη θεία Λειτουργία καί τό κατηχητικό, θά εἶχαν μιά ἀκόμη μεγάλη εὐκαιρία: νά μάθουν γράμματα, γραφή καί ἀνάγνωση. Τό μικρό νηπιαγωγεῖο ἦταν τό καμάρι ὄλων. Ἐβλεπαν τά παι-

διά τους νά μαθαίνουν γράμματα, νά τραγουδοῦν, νά παίζουν, μὰ πρό παντός νά προσεύχονται καί νά δοξάζουν τό Θεό.

Στή μικρή γιορτή, στό τέλος τῆς χρονιάς, ὁ ἱερέας καί οἱ ἐνορίτες θέλησαν νά δώσουν κάποια ἐπισημότητα στό γεγονός. Ἐτσι σκέφθηκαν νά καλέσουν τόν Ἐπίσκοπό τους. Μιλοῦσαν σάν νά ἦταν ὄλοι γονεῖς τῶν παιδιῶν, γιατί τό νηπιαγωγεῖο, δίπλα στό ναό, ἀνῆκε σέ ὄλους.

Ὁ Ἐπίσκοπος ἀποδέχθηκε τήν πρόσκληση. Μετά ἀπό διαδρομή δύο ωρών, μέσα σέ πυκνή βλάστηση, ὄμορφες κοιλάδες καί ἀνφορία σέ βουνά βρέθηκε ἀνάμεσα στα παιδιά πού μέ κάθε τρόπο ἐκδήλωναν τή χαρά τους.

Μετά τήν ὑποδοχή ἄρχισε ἡ γιορτή μέσα στό ναό. Τά παιδιά στίς πρώτες θέσεις τραγούδησαν, χόρεψαν καί καταχειροκροτήθηκαν ἀπ' ὄλους.

Ἡ δασκάλα κάνει τόν ἀπολογισμό καί δίνει στά μικρά παιδάκια ...τή βαθμολογία. Ἐνα-ἕνα περνᾶ, παίρνει τήν εὐχή τοῦ Ἐπισκόπου καί δῶρο ἕνα τετράδιο καί ἕνα μολύβι. Αὐτό ἦταν ὄλο.

Οἱ γονεῖς καμάρωσαν τά παιδιά τους καί αὐτά ἔδειξαν πόσο ἐκτιμοῦν τόν ἀγῶνα τῶν μεγαλύτερων νά καλυτερέψουν τή ζωή τους.

ὁ Κένυας Μακάριος

Καί ἕνα ὑστερόγραφο:

Ὅταν τελειώνει μιά ἐπίσκεψη, οἱ ἄνθρωποι αισθάνονται τήν ἀνάγκη νά ἐκφράσουν τίς εὐχαριστίες τους καί νά δείξουν τά φιλόφρονα αισθήματά τους. Ἐτσι καί στήν προκειμένη περίπτωση, τήν ὥρα πού ἐτοιμαζόμαστε νά φύγουμε, μᾶς εἶπαν νά περιμένουμε. Εἶχαν κάτι γιά μᾶς. Μιά ἔκπληξη. Θέλησαν νά δώσουν κάτι στόν ἐπισκέπτη τους. Δέν ἔχουν χρήματα, οὔτε κάτι πολὺτιμο ἀγορασμένο ἀπό ἀκριβά καταστήματα. Ἐκεῖνο, ὅμως, πού ἔχουν στό προσφέρουν μέ χαρά, τιμὴ καί σεβασμό.

Κάποια ἀπό τίς κυρίες ἔτρεξε πρὸς τά κάτω γρήγορα. Ἐπιστρέφοντας κρατοῦσε κάτι στά χέρια της. Ἦταν μιά κότα καί λίγα αὐγά. Αὐτό ἦταν τό καλύτερο, τό πιό πολὺτιμο πού εἶχαν καί μέ αὐτό ἐκδήλωναν τή χαρά καί τήν εὐχαρίστησή τους.

Μέ τήν ἴδια ἀπλότητα ἐκφράζουν καί τή δοξολογία τους στό Θεό, πού τοὺς στηρίζει, τοὺς ἐνώνει, τοὺς προστατεύει, τοὺς καθοδηγεῖ, τοὺς ἐνδυναμώνει.

ὁ Κ. Μ.

Σημειώσεις από μία έκτακτη επίσκεψη καί αποστολή βοήθειας στό Βόρειο Καμερούν

22.8.05 Από τη στιγμή που επέστρεψα από την Ελλάδα πολλὰ μηνύματα έρχόντουσαν καθημερινά από τό Βορρά. Λόγω της καθυστέρησης των βροχών και της παρατεταμένης ξηρασίας άργησε η σπορά του μίλι-μίλι, σώθηκαν τὰ αποθέματα, άρχισε νά όργιάζει η μαύρη αγορά και τὰ πάντα άνέβηκαν σέ ύψη άπρόσιτα για τή φτώχεια των ανθρώπων.

“Βοηθήστε μας ό κόσμος δέν έχει τίποτα νά φάει...”

Έστειλα δύο υπαλλήλους νά αγοράσουν ρύζι και νά τό μοιράσουν στις ένορίες. Άργότερα άποφάσισα νά πάω ό ίδιος σκεπτόμενος τίς δυσκολίες των διαδικασιών.

“Όλοι μέ απέλησαν περιγράφοντας τίς δυσκολίες της έποχής. ““Όλα είναι μιά λίμνη, δέν θά μπορέσετε νά πάτε πουθενά σύν τό ότι δέν έχουμε αυτοκίνητο κατάλληλο”.

Είπα νά μίν άκούσω τίποτα και νά πάω... και ό Θεός βοηθός.

Έκινήσαμε μετά από τρείς άναβολές της πτήσεως Γιαουντέ-Γκάρουα. Θά κερδίζαμε χρόνο και τὰ 2/3 της διαδρομής πηγαίνοντας άεροπορικώς και εκεί θά νοικιάζαμε αυτοκίνητο για τό υπόλοιπο.

Κατά τήν άφιξη μας στη Γκάρουα μάς περίμενε μιά έκπληξη. Οι μισές άποσκευές μας έμειναν στό Γιαουντέ!! “Όταν ζητήσαμε εξηγήσεις από τόν υπεύθυνο της εταιρείας μάς άπάντησε στωικά και

άφρικανικά: “Δέν υπάρχει κανένα πρόβλημα-ήταν πολλοί οι επιβάτες και πολλές οι βαλίτσες και άποφάσισαν, έρήμην των επιβατών, νά αφήσουν μερικές στό Γιαουντέ!! Έλήτε μετά δύο ήμέρες νά τίς πάρετε”. Προσπάθησα νά καταλάβω τήν άπλοτήτητα της σκέψης αυτής μά κατέστη άδύνατον. Φαίνεται διατηρώ ισχυρές άκόμα σχέσεις μέ τόν ευρωπαϊκό τρόπο σκέψης και συμπεριφοράς, τό κατέγραψα ως ένα μείον για τόν έαυτό μου.

Παρέμεινε ό ένας από τους δύο υπαλλήλους για τήν παραλαβή των άποσκευών και τήν έπομένη τό πρωί ξεκινήσαμε για τό ιεραποστολικό κέντρο του Κατράνγκ.

Στό δρόμο παρατήρησα πόσο είχαν αλλάξει τὰ πάντα μέ τίς βροχές, ό έρημος και άνυδρος τόπος είχε μετατραπεί σέ ένα άπέραντο πράσινο σέ όλες τίς διαβαθμίσεις του και σέ μιά άπέραντη λίμνη μέ ποικίλες διακυμάνσεις του βάθους της.

Στό δρόμο μάθαμε ότι θά ήταν άδύνατον νά φθάσουμε στό Κατράνγκ, λόγω των λιμνών που είχαν δημιουργηθεί, άλληλάξαμε, λοιπόν, τὰ σχέδια μας και κατευθυνθήκαμε προς τήν Ντατσέκα.

Πέντε χιλιόμετρα πριν φθάσουμε τό αυτοκίνητό μας σταμάτησε άκριβώς μέσα σέ μιά λίμνη μέσα στό δρόμο. Είχε μπει νερό στό φίλτρο άέρος και από εκεί στη μηχανή, η όποία έσβησε. Δέν υπήρχε άλλος τρόπος, βγάλαμε τὰ παπούτσια μας και μπήκαμε στό νερό μήπως και τό μετακινήσουμε.

Σέ πέντε λεπτά μαζεύτηκε κόσμος πολλός, ήταν οι άθέατοι παρατηρητές, δήθεν άδιάφοροι που μάς παρατηρούσαν κατά τή διαδρομή μας. Δέ μόρεσα νά δώ ούτε νά καταλάβω από που ξεπετάχτηκαν και για πότε όλοι μαζί σπρώχνοντας ξεκολλήσαμε τό άμάξι. Έμελλε νά προσπαθήσουμε πολλές φορές μάταια νά τό βάλουμε μπρός και νά περιμένουμε τρείς ώρες μέχρι νά έλθει σέ βοήθεια ένα τζίπ της περιοχής.

“Όλες αυτές τίς ώρες τὰ παιδιά και οι νέοι που μάς βοήθησαν έκαναν συσκέψεις, άποφάσιζαν και μετά όλοι μαζί σηκώνονταν και έσπρωχναν πότε μπροστά και πότε πίσω- ήλπιζαν ότι μέ τήν όπισθεν θά ήταν καλύτερα τὰ πράγματα. Άρκετοί περαστικοί σταματούσαν, έλεγαν τή γνώμη τους και ξαναπροσπαθούσαν όλοι μαζί.

Κανένας όμως, δέ δίστασε νά μπει και νά ξαναμπει στη λίμνη για χατήρι μας. Μιά αυθόρμητη συμπεριφορά που τήν επιβεβαίωσαν τὰ γεγονότα των έπόμενων ήμερών, καθότι κολλήσαμε και ξανακολλήσαμε στη λίμνη δεκάδες φορές, σέ δεκάδες διαφορετικά σημεία και παντού διαφορετικοί άνθρωποι περαστικοί είχαν τήν ίδια άλληληλέγγυα συμπεριφορά.

Άπρόοπτα συμβάντα, φαινομενικά άσήμαντα, που αν τὰ σκεφθείς σέ όδηγούν σέ μιά αυτοκριτική της ευρωπαϊκής άδιάφορης συμπεριφοράς, που έχει τόσο βαθειά κατακτήσει, πλίν εξαιρέσεων, τόν πολιτισμένο χώρο, πρώτο και δεύτερο κόσμο.

Μέ τραγούδια και χορούς μάς υποδέχθηκε ό κόσμος τή νύχτα στη Ντατσέκα.

Μέσα στό σκοτάδι ένα τραγούδι σέ αντιφώνηση μέ τό χορό έξιστορούσε ήδη, σαν ιστορικό γεγονός, αυτό που ήλθαμε νά κάνουμε. Ένα τραγούδι μέσα στό σκοτάδι που μάς τύλιγε μέ ένα φωτεινό πέπλο άγάπης και ευγνωμοσύνης.

Στη Ντατσέκα μείναμε νά διανυκτερεύσουμε σ' ένα γιαπί που μάς έξασφάλιζε σχεδόν μόνο στέγη, καθώς δέν υπήρχαν πόρτες και παράθυρα, εύτυχώς όμως, ό καιρός ήταν ζεστός και για δύο μέρες δέν είχε βρέξει.

23.8.05 Έπισκεφθήκαμε τή Ντούκουλα, για νά δούμε τίς έργασίες άποπερατώσεως του άγροτικού ιατρείου. Πρέπει νά τοποθετηθούν οι πόρτες και τὰ παράθυρα.

Άκολούθησε σύναξη των ιερέων της περιοχής. Θέμα η κατασκευή πρόχειρων ναών από τουβλάχωμάτινα, όπου υπάρχουν, χορτοκαλύβες ή ναούς κάτω από δένδρα. Γραφειοκρατικές διαδικασίες για τους τίτλους ιδιοκτησίας των δωρηθέντων οικοπέδων.

Τό βράδυ κατάκοποι από τίς δυσκολίες και τὰ συνεχή κολλήματα του αυτοκινήτου στη λίμνη, γυρίζουμε στό γιαπί. Η ζέστη είναι άφόρητη και τὰ κουνούπια τσιμπούν μανιωδώς άλλα δέν γίνεται κάπως άλληλιώς. Εύτυχώς η κούραση υπερισχύει των κουνουπιών και κοιμόμαστε.

24.8.05 Μετά πολλές δυσκολίες φτάσαμε στη Γιάγκουα μιά καθαρά, σχεδόν, μουσουλμανική πόλη. Έδώ αγοράσαμε τό ρύζι μετά από σκληρές διαπραγματεύσεις μέ τό μουσουλμάνο χονδρέμπορο. Ζητούσε παραπάνω από ό,τι είχαμε συμφωνήσει τήν προηγούμενη έβδομάδα, μέσω του γιατρού, που έχει τήν ευθύνη του άγροτικού ιατρείου στό Κατράνγκ, γιατί η ζήτηση ήταν μεγάλη λόγω της γενικής πείνας.

Μετά από μακρές συζητήσεις και άφου πολλές φορές άναφέραμε τήν άγάπη του Θεού και ότι δέν θά τό έμπορευτούμε άλλα θά τό μοιράσουμε στόν κόσμο, έκάμφθη όλίγον και η αγορά έγινε. Συνείσασαμε τίς διαδικασίες για τήν άπόκτηση τίτλων και άργά τό βράδυ έπιστρέψαμε στό γιαπί, που είχε γίνει πρόσκαιρα η βάση μας.

25.8.05 Πρωί-πρωί ξανακατεβήκαμε στη Γιάγκουα όπου άρχισε η όδύσεια του νά βρούμε καμιόνι νά φορτωθεί τό

ρύζι και να μεταφερθεί. Πάνω πού είχαμε τελειώσει ήλθε μία ομάδα από κλημπισφόρους μουσουλμάνους πού άρχισαν να φωνάζουν διάφορα. "Όταν μου έξηγησαν κατάλαβα ή μάλλον προσπάθησα να καταλάβω. Ήταν κάποιου είδους συνδικάτο και άπαιτούσαν να πληρωθούν για τό καμίονι με τό ρύζι. Χωρίς να πληρωθούν τό καμίονι δέν θά μπορούσε να φύγει.

Μετά από διαπραγματεύσεις και άφοϋ κατάλαβα ότι αν δέν δίναμε κάτι θά κινδυνεύαμε στό δρόμο, ύποχώρησα και ξεκινήσαμε. Ό οδηγός ξανασταμάτησε στην έξοδο της πόλης έπρεπε να πληρώσουμε και τά φυλάκια του δρόμου, άλλιοιώς θά μέναμε κάνα δυό μέρες σε κάθε φυλάκιο.

Έκανα καλά και ξαναύποχώρησα, γιατί άρχισε να βρέχει. Μετά από μία έξαντλητική πορεία λόγω της άσχημης κατάστασης των δρόμων, άργά τά μεσάνυκτα ξεφορτώσαμε τό ρύζι στό γιαπί, πού μέναμε. Δέν είχαμε άσφαλιότερο μέρος.

26.8.05 Σκεφτόμαστε αν θά ήταν αρκετά ένδεκα σακκιά των πενήντα κιλών, πού είχαμε σχεδιάσει να μοιράσουμε σε κάθε μία από τις δέκα ένορίες. Την άπορία μου την έλυσε τις επόμενες ήμέρες ή επίσκεψη ενός κρατικού λειτουργού, ό οποίος με ευχαρίστησε για την πρωτοβουλία και μου έξηγησε ότι ή κρατική μέριμνα στα μεγάλα μόνον χωριά είχε άποστείλει άρχικά μία μεγάλη ποσότητα, ή οποία στό δρόμο μειώθηκε, μόλις πέντε σακκιά των πενήντα κιλών. Για τά μικρά χωριά δέν γινόταν καθόλου λόγος.

Κατά τις δέκα τό πρωί μοιράσαμε τό ρύζι στην ένορία των άγίων Ραφαήλ, Νικολλάου και Ειρήνης στην Ντατσέκα.

"Όταν είδα τον κόσμο πού είχε συγκεντρωθεί, εύχήθηκα οι Άγιοι να κάνουν ένα θαύμα να φθάσει για όλους. Όρθόδοξοι, Μουσουλμάνοι, Καθολικοί, Άνιμιστές, όλοι πήραν. Ζήτησα από τον

κόσμο να βοηθήσουν τη διανομή και πρώτα να πάρουν οι ήλικιωμένοι, μετά όσες μητέρες κουβαλούσαν πάνω τους παιδιά και μετά όλοι οι άλλιοι.

Μία ώρα μετά είχαμε τελειώσει και από όλων τά χείλη άκουγόταν ένα παρατεταμένο "σουσσέ-σουσσέ-σουσσέ", πού στη γλώσσα των Τιπουρί σημαίνει: "ευχαριστούμε-ευχαριστούμε".

"Όταν ξεκινήσαμε να φύγουμε τέσσερις, πέντε γυναίκες πού περίμεναν τη στιγμή άρχισαν με τά χέρια να μαζεύουν τά ελάχιστα σπυριά ρυζιού, πού είχαν πέσει κατά τη διανομή πάνω στα σκαλοπάτια της εκκλησίας!!

Άκοιούθησαν οι ίδιες σκηνές στην ένορία του άγίου Γερασίμου στό Γουάι και της άγίας Ειρήνης στό Τσατίμπαλι. Έδώ συνέβη και τό έξης: Δύο γυναίκες βοήθησαν σιγά-σιγά να έλθει να πάρει ρύζι μία υπερχηλικιωμένη γυναίκα, ή οποία έτρεμε. "Όταν με πλησίασε ή υποβασταζόμενη άρχισε να τρέμει πολύ πιό αισθητά. Παρατήρησα ότι όλος ό κόσμος άρχισε να γελάει με κάτι πού μουρμούριζε ή γριά, πού έτρεμε μέχρι πού όλοι ξέσπασαν σε γέλια.

"Όταν της έδωσα τό ρύζι, κάτι είπε ξανά και παραδόξως άρχισε μόνη της να φεύγει τρέχοντας και φωνάζοντας, προκαλώντας τρανταχτά γέλια στην όμηγυρη. Δέν είχε δεί ποτέ στη ζωή της λευκό και δέν πίστευε από όσα είχε άκούσει ότι υπάρχουν καλοί λευκοί... κατάλοιπα και μνήμες της άποικιοκρατίας.

Τό βράδυ έφθασαν μία ομάδα νέων άγοριών και κοριτσιών από τό Κατράνγκ πού θά μετέφεραν τό ρύζι με τά πόδια για να γίνει ή διανομή την επόμενη μέρα.

Μοιράσαμε τό ρύζι σε περισσότερα σακκιά, ούτως ώστε να μεταφέρει ό καθένας είκοσι κιλά, τά φόρτωσαν στό κεφάλι και άφοϋ ισορρόπησαν τό φορτίο σχημάτισαν μία μεγάλη γραμμή και ξεκίνησε ή πορεία. Μετά από πέντε λεπτά άρχισαν οι φιγούρες τους να χάνονται μέσα στις πυκνές φυτείες του μίλι-μίλι...

27.8.05 Τό πρωί, μετά τη θεία Λειτουργία στο ναό των άγίων Ραφαήλ, Νικολλάου και Ειρήνης, ξεκινήσαμε με τά πόδια για τό ιεραποστολικό κέντρο των άγίων Δώδεκα Άποστόλων στο Κατράνγκ, μαζί μου οι ιερείς π. Διονύσιος και π. Ειρηναίος.

Περπατούσαμε ξυπόλητοι, όπως όλος ό κόσμος λόγω της λάσπης και του νερού. Μέ είχαν προειδοποιήσει ότι τό νερό σε μερικά σημεία φθάνει μέχρι τη μέση. Τό θεώρησα λίγο ύπερβολή, άλλιά όταν φθάσαμε στό πρώτο σημείο προσγειώθηκα στην πραγματικότητα.

Σηκώσαμε όσο ήταν δυνατόν τά ρούχα μας και άκοιούθησαμε σε σειρά τους κατοίκους της περιοχής, πού με πολύ φυσικότητα έμπαιναν μέσα στο νερό και περπατούσαν με ό,τι μετέφεραν να ισορροπεί στο κεφάλι τους.

Βάδιζαν σιγά-σιγά σε ένα μονοπάτι μέσα στο νερό.

Για μένα ήταν άδιανόητο να δώ ό,τιδήποτε, τό μονοπάτι όμως υπήρχε και αν έκανες λίγο δεξιά ή άριστερά υπήρχε κίνδυνος να βρεθείς όλοκληρος μέσα στο νερό. Μου είχαν παραγγείλει ότι για να περπατάς στη λάσπη του βυθού σταθερά και να μη γλιστράς, έπρεπε να βυθίζεις πρώτα τά δάκτυ-

λα του ποδιού και μετά να άκουμπάς τό πέλιμα. Τό πώς δέν έπεσα μέσα στο νερό ήταν ένα θαύμα.

Παρακολουθούσα μία μητέρα με την κόρη της, πού πήγαιναν μπροστά μου έχοντας καθεμιά έναν μπόγο στο κεφάλι· όχι μόνον ισορροπούσαν, άλλιά κάποια στιγμή πού ή μητέρα πάτησε ένα άγκάθι μέσα στη λάσπη, όχι μόνο δέν έπεσε, άλλιά στάθηκε άκίνητη στο νερό, ισορρόπησε στο ένα πόδι, λύγισε τό άλλο έτσι ώστε τό πέλιμα να φανεϊ πίσω της και με την άφή, χωρίς να μπορεί να κοιτάξει πίσω λόγω του φορτίου στο κεφάλι, ξεκόλλησε τό άγκάθι και συνέχισε την πορεία της.

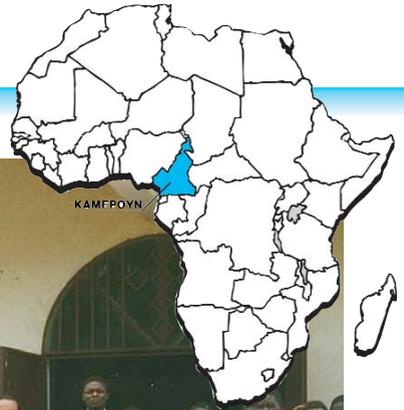
Μπήκαμε και βγήκαμε πολλήs φορές σε τέτοιες λίμνες· μετά τό νερό μέχρι τά γόνατα ήταν κάτι τό πανεύκολο, σχεδόν μία ευχαρίστηση!

Φτάσαμε πολύ κοντά στο ιεραποστολικό κέντρο άλλιά μόλις στα πενήντα μέτρα μπόρεσα να διακρίνω ξαφνικά τό ναό των άγίων Δώδεκα Άποστόλων. Τό τοπίο μετά τη σπορά του μίλι-μίλι είχε

Προς τό Κατράνγκ με τον π. Διονύσιο.

Στό ιατρείο του ιεραποστολικού κέντρου στο Κατράνγκ.

Στιγμιότυπα από τή διανομή ρυζιού.

γίνει αγνώριστο και απροσπέλαστο για τα μάτια μας καθότι τα φυτά αυτά, που ανήκουν στην ίδια οικογένεια με το καλαμπόκι, φθάνουν τα δύομισι μέτρα.

Στό δρόμο τα παιδιά και οι κάτοικοι προστέθηκαν στη συνοδεία μας με ένθουσιασμό και καλωσορίσματα.

Ήταν Σάββατο, έτσι βρήκαμε μία μεγάλη ομάδα γυναικών με μικρά παιδιά στην πλάτη να περιμένει έξω από το ιατρείο για να εξηγήσουν το πρόβλημά τους και να πάρουν την κατάλληλη συμβουλή και φάρμακα. Ευχαρίστησα το γιατρό για την πιστότητά του στο πρόγραμμα του ιατρείου και για την αυτοθυσία του να έρχεται με τέτοιες συνθήκες. Μοῦ ἀπάντησε εὐγενικά: *“Εδῶ γεννήθηκα Σεβασμιώτατε, ἐδῶ εἶναι ὁ τόπος μου καὶ τὸν ἀγαπῶ”*.

Μαζεύτηκε με την καμπάνα ὁ κόσμος στην ἐκκλησία. Τους μίλησα για λίγο και μετά ἄρχισε ἡ διανομή. Μετά δύο ὥρες πήραμε τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς ἀπὸ ἓνα ἄλλο πέρασμα λίγο βαθύτερο ἀλλήλα, θεωρητικά, συντομότερο.

Ὅταν περνούσαμε ὁ π. Διονύσιος μοῦ εἶπε: *“Εδῶ αὐτὴ τὴν ἐποχὴ μετοικοῦν γιὰ λίγες μέρες οἱ ἵπποπόταμοι ἀπὸ τῆς διπλανῆς λίμνης καὶ κυριολεκτικὰ καταστρέφουν τὶς φυτεῖες, ὅταν ἔρχονται. Φέτος, ἐπειδὴ οἱ βροχές ἦταν πολλὲς καὶ ἀνέβηκε τὸ νερὸ τῆς λίμνης, ἐλπίζουμε ὅτι ἴσως δὲν ἔλθουν, διαφορετικὰ πᾶνε χαμένοι οἱ κόποι τῶν ἀνθρώπων”*.

Βρεγμένοι καὶ ἡσπασμένοι φθάσαμε τὸ ἀπόγευμα στό γιορτὸν μας στὴ Ντατσέκα. Μετά δεκαπέντε ἡμέρες χτύπησε ἡ καμπάνα γιὰ τὸν Ἑσπερινό.

28.8.05 Πορεία με τὸ αὐτοκίνητο νὰ κολλᾶει σὲ διάφορα σημεῖα στὴ λᾶσπη γιὰ τὸ Βιρί. Ὑπολογίζαμε νὰ προφθάσουμε τὴ Λειτουργία στὴν ὑπαίθρια ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος καὶ μετὰ τὴ Λειτουργία νὰ βάζαμε τὸ θεμέλιο λίθο γιὰ τὸ κτίσιμο τοῦ ναοῦ καὶ

ἔπειτα νὰ κάνουμε τὴ διανομὴ τοῦ ρυζιοῦ στοὺς κατοίκους τῆς περιοχῆς.

Κατὰ τὴν πορεία πρὸς τὸ Βιρί κολλήσαμε μερικὲς φορές, βγάλαμε τὰ παπούτσια, σηκώσαμε τὰ ρούχα μας καὶ ἀρχίσαμε νὰ σπρώχνουμε... ἦταν ἓνα πανέμορφο πριονό καὶ ἐκεῖ πού σπρώχναμε δίπλα σὲς μικρὲς πρόσκαιρες λίμνες ὀλάνοιχτα νούφαρα νὰ ἐπιπλέουν... οἱ πάπιες εἶχαν γεννήσει καὶ ἦταν μιά ὁμορφιά νὰ τὶς βλέπεις νὰ διασχίζουν τὰ νερά με τὰ μικρά τους... παντοῦ, σὲ κάθε βῆμα πανέμορφα μικρά ἀνθη... τοπία εἰδυλησιακά, παραδεισένια... ἓνα τοπίο πού με καθήλωσε. Κι ὅμως μέσα σ’ αὐτὴν τὴν ὁμορφιά καὶ κάτω ἀπὸ τὶς ἀσύλληπτες τροχιὲς παράξενων, τροπικῶν πουλιῶν, ἓνας μουσικὸς, ἀγνωστὸς κόσμος ἀνάσαινε με δυσκολία, ἀγγίζοντας τὸν ἐπιθανάτιο ρόγχο. Δὲν ξέρω γιατί, μὰ ἐνίωσα γιὰ πρώτη φορά νὰ καταλαβαίνω σὲ βάθος αὐτὸ πού αἰῶνες τώρα κηρύττει καὶ ψάλλει ἡ Ἐκκλησία: *“...καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας εἰσῆλθεν ὁ θάνατος εἰς τὸν κόσμον...”*.

Τὸ αὐτοκίνητό μᾶς ἄφησε στὰ μισὰ τοῦ δρόμου, ἦταν ἀδύνατον νὰ προχωρήσει. Κατεβήκαμε νὰ συνεχίσουμε ξυπόλητοι με τὰ πόδια στὴν ἄβαθνη λίμνη. Σιγά-σιγά ἄρχισα νὰ διακρίνω τὰ διάφορα εἶδη τῆς λᾶσπης, εἶναι ἡ λᾶσπη πού γλιστράει, εἶναι αὐτὴ πού κολλᾶει, εἶναι καὶ αὐτὴ πού περπατιέται εὐκόλα ἀλλὰ ἐπειδὴ περιέχει κόκκους ἄμμου προκαλεῖ ἓνα μικρὸ πόνο στὰ πέλματα καὶ σὲ κάνει νὰ περπατᾶς πιὸ γρήγορα.

Ὅταν φθάσαμε εἶχε ἀρχίσει ἡ Λειτουργία ἀπὸ τὸν π. Παῦλο, ἱερέα καὶ δάσκαλο τῆς περιοχῆς. Ἄρχισε ἓνα μικρὸ ἀεράκι, πού δυσκόλεψε τὰ πράγματα, καθὼς εἴμασταν βρεγμένοι, κανένας ὅμως δὲν μετακινήθηκε ἀπὸ τὴ θέση του, οἱ μανάδες, ἀπλῶς, σκέπασαν τὰ μωρά με τὶς μαντῆδες, πού τὶς βοηθοῦσαν ὅταν περπατοῦσαν ἢ δουλεύαν νὰ τὰ κρατοῦν στὴν πλάτη τους.

Μετὰ τὴ Λειτουργία κατευθυνθήκαμε στό μέρος, ὅπου θὰ κτισθεῖ ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος. Τελίσαμε τὴν εἰδική, γιὰ τὴν περίσταση ἀκοιουθία τοῦ Ἁγιασμοῦ, μίλησα λίγο γιὰ τὴν προσωπικότητα τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος καὶ τὴ ζωὴ

του, πού σὴν καθημερινότητά της ἔμοιαζε με τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ τοῦ τόπου καὶ τοὺς προέτρεψα νὰ κάνουν λίγο ἀκόμα κουράγιο νὰ περάσουν οἱ δύσκολες μέρες...

Ἐπειτα κάναμε τὴ διανομὴ τοῦ ρυζιοῦ, μᾶς εὐχαρίστησαν πού δὲν τοὺς ξεχάσαμε καὶ πήραμε ξανά τὸν ἴδιο δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς.

Ἄργα τὸ ἀπόγευμα, ἐνῶ παρακολουθοῦσα τὴν ἐπισκευὴ τοῦ αὐτοκινήτου μας –ἔσπασε κάτι στό σύστημα διεύθυνσεως– ἀπὸ ἓνα αὐτοσχέδιο συνεργεῖο ἔξω ἀπὸ τὸ γιορτὸν μας, πλησίασε ἓνα ποδηλάτο, τὸ ὀδηγοῦσε ἓνας ἡλικιωμένος ἄνδρας, πίσω καθόταν μιά γυναίκα με ἓνα παιδί στὴν πλάτη της καὶ ἔκλαιγε. Ὅταν μᾶς ἔφθασαν, ὁ ποδηλάτης κάτι εἶπε στὴ γλώσσα τῶν Τιπουρί πού μοῦ τὸ μετέφρασαν ἀμέσως: *“Μπορεῖτε νὰ κάνετε κάτι; Βρῆκα αὐτὴ τὴ γυναίκα στό δρόμο νὰ κλαίει γιατί πέθανε τὸ παιδί της καὶ γύρισα νὰ τὴν πάω στό νοσοκομεῖο τῆς περιοχῆς, ἀλλὰ με τόσο νερὸ μᾶλλον δὲν θὰ περάσει οὔτε τὸ ποδήλατο”*.

Πλησίασα καὶ ἔπιασα τὸ κεφαλάκι τοῦ μωροῦ, ἦταν ἀκόμα ζεστό. Δὲν ἀνέπνεε, προσπάθησα νὰ βρῶ τὸ σφυγμὸ του, τίποτα, ξανά τίποτα, κάποια στιγμή ἀναθάρρησα ἀπὸ κάτι σάν σφυγμὸ, σάν κίνηση. Ἦταν, ὅμως, οἱ βουβοὶ ἡχοί τῆς μητέρας, πού μετέδιδαν ἓναν παλμό, ἓνα τρέμουλο στό σῶμα τοῦ μωροῦ καὶ τὸ σῶμα της πού κρατοῦσε τὸ μικρὸ ζεστό. Εἶχε πεθάνει τὰ ξημερώματα ἀπὸ ὑψηλὸ πυρετὸ καὶ εἶχαν περάσει πάνω ἀπὸ δώδεκα ὥρες ἀλλὰ ἡ μάνα δὲν ἤθελε νὰ τὸ πιστέψει καὶ κρατοῦσε τὸ μικρὸ δεμένο πάνω της ὅλη τὴν ἡμέρα μέχρι τὸ ἀπόγευμα, πού τὴ βρῆκε ὁ ποδηλάτης Σαμαρείτης.

Τὸ σταύρωσα με ἓναν κόμπο στό λαιμὸ καὶ ἔδωσα κάποια χρήματα στὸν ποδηλάτη νὰ συνεχίσει τὴν ἄσκοπη πορεία του καὶ νὰ πληρώσει τὸ γιατρό γιὰ τὸ χατήρι καὶ τὸν πόνο τῆς μάνας. Χάθηκαν σιγά-σιγά μέσα στὴ λᾶσπη καὶ τὸ νερὸ καὶ ἔμεινε μιά θλίψη καὶ μιά ἀπορία, πού κανένας δὲ μποροῦσε νὰ ἀπαντήσει καὶ οὔτε ἤθελε νὰ τὴν περιγράψει με λέξεις καὶ με λόγια. Ξαφνικά ἐνίωσα μιά ψύχρα... Ἦταν Κυριακὴ ἀπόγευμα καὶ στὰ πό

πολλὰ γνωστὰ μέρη τοῦ κόσμου ἑκατομμύρια ἄνθρωποι θὰ ξεκινούσαν γιὰ κάποια διασκέδαση ἢ ὁποῖα, ὅταν θὰ τελείωνε, γιὰ διαφορετικούς λόγους, θὰ τοὺς ἔφερνε σὲ μιά παρόμοια θλίψη καὶ ἀπογοήτευση.

29.8.05 Ξημερώματα πεταχθήκαμε ἀπὸ τὸν ὕπνο ἀπὸ κάποιες σπαρακτικὲς γυναικεῖες φωνές, μέχρι νὰ συνειδητοποιήσω τί συνέβαινε, οἱ φωνές ἀπομακρύνονταν. Βγήκαμε ἔξω νὰ δοῦμε τί ἦταν.

Οἱ γείτονες μᾶς εἶπαν σιωπηλὰ, με ἓνα σεβασμὸ, θὰ ἔλεγα, τὰ κακὰ μαντάτα, μιά ομάδα γυναικῶν ἀπὸ τὸ Κατράνγκ εἶχε ἔλθει ἀπὸ τὴν Κυριακὴ γιὰ τὸ παζάρι, πού θὰ γινόταν τὴ Δευτέρα τὸ πρωὶ στὴ Ντατσέκα. Ἐμειναν σὲ μιά κοντινὴ καλύβα νὰ διανυκτερεύσουν καὶ πρὶν λίγο μιά ἀπὸ αὐτὲς διαπίστωσε ὅτι τὸ μωρὸ της εἶχε πεθάνει. Ἐβαλε τὶς φωνές καὶ πῆρε τὸ μωρὸ τρέχοντας νὰ γυρίσει στό σπίτι της στό Κατράνγκ. Οἱ ὑπόλοιπες τὴν ἀκολουθοῦσαν ὀδυρόμενες.

Προσπάθησα νὰ φαντασῶ τὴ σκηνὴ μέσα στό πηχτὸ σκοτάδι συνδυάζοντας τὰ ὅσα ἄκουσα... *“Θεατὴς ἀθέατος σὲ μιά ἀθέατη τραγωδία ἐνὸς μουσικοῦ καὶ σχεδὸν ἀνύπαρκτου κόσμου”*. Εὐχόμενον νὰ ἦταν ὅλα ἓνα ἄσχημο ὄνειρο. Δυστυχῶς ὅμως, τέτοιες εὐχὲς σ’ αὐτὸν τὸν τόπο δὲν πιάνουν ποτέ.

Κατὰ τὶς ἑπτὰ ξεκινήσαμε γιὰ τὴν ἐνορία τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν τῆς Ντούκουλα, κόσμος ἀμέτρητος μᾶς περίμενε, ἀρχίσαμε τὴ διανομὴ μέσα στό ναό.

Σὲ λίγο τὸ ρύζι τελείωσε ἀλλὰ ὁ ναὸς ἦταν ἀκόμη γεμάτος κόσμος. Τοὺς παρακάλεσα νὰ καθίσουν νὰ περιμένουν λίγο, ἡ χορωδία ἄρχισε νὰ ψέλλει στὰ Τιπουρί καὶ μιά ομάδα ἀναχώρησε γιὰ ἔκτακτη ἀγορὰ ἄλλων διακοσίων πενήντα κιλῶν ρυζιοῦ ἀπὸ τὸ πιὸ κοντινὸ παζάρι. Μετὰ δύο ὥρες

είχαμε τελειώσει και όλοι έφυγαν ευχαριστημένοι.

Άναχωρήσαμε για τό Τουιλιλέ και στή συνέχεια για τό Μπουγκάι, όπου φθάσαμε τις απογευματινές ώρες. Οί ίδιες σκηνές και οι ευχαριστίες του κόσμου για τους δωρητές και για μās. Είχα την άπορία πόσο θά βοηθοῦσαν δυόμισι - τρία κιλά ρύζι πού μοιράζαμε κατ' άτομο; Μοῦ τήν ἔλυσε ὁ Πρόεδρος τῆς ἐνορίας τοῦ Τουιλιλέ: "Ὁ κόσμος θά πάρει μιά μεγάλη ἀνάσα μέ τή βοήθειά σας, χρήματα δέν υπάρχουν ἀκόμα, τά πάντα ἔχουν ἀνέβει στά ὕψη λόγῳ τῆς δυσκολίας καί τοῦ καιροῦ πού διπλοσιάζει τά μεταφορικά, ἔτσι ὁ κόσμος ἀναγκάζεται νά τρώει καθημερινά κάποια εἶδη χόρτων, πού ἂν τά τρῶς συνέχεια μετά πέντε ἡμέρες ἀρχίζουν τά φαινόμενα συνεχοῦς διάρροιας καί δέν εἶναι εὐκολο οὔτε γιατρό νά βρεῖς οὔτε φάρμακα νά ἀγοράσεις".

Τό βράδυ ἔφτασε μιά ὁμάδα ἀνθρώπων κάθε ἡλικίας ἀπό τίς ἐνορίες τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος Γκιρί καί τοῦ ἁγίου Χριστοφόρου Μπουρού, μοιράσαμε τό ρύζι σέ μικρότερες ποσότητες καί ἀναχώρησαν, μιά μακριά σειρά μέσα στό σκοτάδι. Ἡ διανομή θά γινόταν αὔριο.

30.8.05 Κατά τίς τέσσερις τά ξημερώματα ἄρχισε νά πέφτει μιά δυνατή βροχή μέ ἀέρα, ξυπνήσαμε γιατί ἦταν ἀδύνατο νά συνεχίσουμε τόν ὕπνο. Τό γιατί γέμισε ἀπό παντοῦ μέ νερά τῆς βροχῆς.

Μείναμε νά κοιτᾶμε τή βροχή καί νά παρακαλᾶμε νά σταματήσει γρήγορα, τά πιό εὐοίωνα προγνωστικά ἀπό τούς ντόπιους μετεωρολόγους μιλοῦσαν γιά σύντομη βροχή πέντε ὥρων· τελικά κράτησε ἑπτά.

Ἐπρεπε νά ἀλλιάξουμε τό πρόγραμμά μας, γιατί τό αὐτοκίνητο ἦταν ἀδύνατο νά κάνει ἔστω καί ἓνα μέτρο ἀπόσταση καθῶς καί τό τελευταῖο σημεῖο τοῦ δρόμου χάθηκε μέσα στό νερό. Συσκέψεις ἐπί συσκέψεων στίς ὁποῖες μετεῖχαν καί οἱ τοπικοί μετεωρολόγοι. Τά πάντα δύσκολα... κάποιος

ἔριξε τήν ἰδέα νά ρωτήσουμε τά ταξί - μηχανάκια τῆς περιοχῆς.

Οἱ τέσσερις ταξιτζήδες βλέποντας ὅτι μᾶλλον δέν θά μπορούσαν νά δουλέψουν στήν περιοχή τους ἀποφάσισαν νά τό ρισκάρουν καί πρότειναν ἓνα ἔξωφρενικό δρομολόγιο. Ἐφ' ὅσον ἦταν ἀδύνατο νά προσεγγίσουμε τό σημεῖο τῆς λίμνης ἀπ' ὅπου θά μπορούσαμε νά περάσουμε μέ τίς πιό γες, θά περνούσαμε τά σύνορα, θά μπαίναμε στό Τσάντ καί μετά ἀπό κάποια βατή γέφυρα θά ξαναμπαίναμε στήν περιοχή τοῦ Καμερούν, ὅπου βρίσκονται τά χωριά Γκιρί καί Μπουρού. Συμφωνήσαμε τήν τιμή γιά ὕψος νεροῦ μέχρι τό γόνατο, ἂν θά βρῖσκαμε πιό πολύ θά δίναμε κάτι παραπάνω.

Ἐτσι ξεκινήσαμε γιά τή Φιάνγκα, συνοριακή πόλη-πύλη τοῦ Τσάντ, μετά ἀπό πολλὰ σβησίματα καί ξεκινήματα φθάσαμε σέ νερό πάνω ἀπό τό γόνατο, κατεβήκαμε καί συνεχίσαμε πεζοί μέσα σέ ἓνα ποτάμι καί ἀνάμεσα σ' ἓνα πολύχρωμο πλῆθος ἀνθρώπων, πού κατέβαζε δέματα μέ χόρτα γιά νά τά πουλήσει στό παζάρι τῆς Φιάνγκα.

Ὅλα κυλοῦσαν ἥσυχα, ὅπως καί τό νερό πού διασιζάμε, μιά γραμμὴ ὄλοι, πάνω ἀπό ἓνα χιλιόμετρο, μαζί μας καί μερικά γαϊδούρια φορτωμένα. Ἐνα ἀπό αὐτά ἦταν καί ἡ αἰτία τοῦ πανικοῦ πού ξέσπασε δέκα λεπτά ἀργότερα, ὅταν τό ζῶο ἀντελήφθη ἓνα νερόφιδο κοντά του καί ἄρχισε νά τρέχει, ὁ κόσμος τό κατάλαβε καί ἄρχισαν νά πετοῦν τά πράγματα ἀπό τά κεφάλια τους καί νά προσπαθοῦν νά τρέξουν πρὸς κάθε κατεύθυνση πέφτοντας στό νερό καί φωνάζοντας. Μείναμε ἀκίνητοι· ἔτσι κι ἀλλοιῶς καί δεξιά καί ἀριστερά ὑπῆρχε τό ἴδιο νερό. Τό φίδι μās προσπέρασε καί χάθηκε μᾶλλον τρομοκρατημένο ἀπ' τόν ἀνθρώπινο πανικό καί χαλασμό.

Μετά ἀπό δυό λεπτά ἓνα ἀτέλειωτο γέλιο ἀπληνόνταν σέ ὄλη τήν ἀνθρωποσειρά καθῶς ἔβλεπε ὁ ἓνας τόν ἄλλο, πῶς εἶχε γίνει ἀπό τό νερό καί τή λάσπη. Μάζεψαν ὁ καθένας τά δέματά του, τά φόρτωσαν ξανά στά κεφάλια καί συνεχίσαμε νά προχωρᾶμε. Θά θυμᾶμαι αὐτό τό αὐθόρμητο γέλιο τῶν ἀνθρώπων. Εἶναι καί αὐτός ἓνας

τρόπος νά ἀντιμετωπίζεις τήν ἀνέχεια καί τίς δυσκολίες.

Στή Φιάνγκα περιμέναμε τήν κοστολόγηση, εὐτυχῶς μās εἶδαν βρεγμένους καί λασπωμένους καί πληρώσαμε κατὰ κεφάλι. Τί κι ἂν εἶπαμε γιά ποιό σκοπό πάμε; Τίποτα δέ γινόταν. Πληρώσαμε καί ξεκινήσαμε, ἀφοῦ ἀλλιάξαμε μπουζι στά τρία μηχανάκια καί ἀφοῦ γιά πολλοστή φορά τά σηκώσαμε ἀνάποδα στά χέρια, ἔτσι ὥστε νά βγεῖ τό νερό ἀπό τίς ἔξατμίσεις καί νά ξαναπάρουν μπρός.

Προχωρήσαμε γιά δυόμιση ὥρες πάνω σ' ἓνα δρόμο πού ἔμοιαζε βομβαρδισμένος ἀπό τή λάσπη καί τά νεροφαγώματα.

Στό δρόμο μιά ἀτέλειωτη σειρά μικρῶν ψαράδων μέ αὐτοσχέδια ψαρικά σύνεργα περίμενε ὑπομονετικά νά τσιμπήσει κάποιο ψάρι ἀπό τόν ἀπέραντο βάλτο. Σέ κάποια ἀναγκαστική στάση τούς πλησίασα καί εἶδα ἀπό κοντά πῶς ψάρευαν. Ἐνα κλαδί ἀπό δένδρο γιά καλᾶμι, μιά ἴνα ἀπό κάποιο πηλαστικό τσουβάλι γιά πετονιά καί ἓνα ἀγκάθι ἀπό ἓνα θάμνο, ἐπιδέξια κομμένο, γιά ἀγκίστρι... καί ἡ ψαριά; μικροσκοπικά ψάρια λίγο μεγαλύτερα τῆς μαρίδας.

Φθάσαμε τό ἀπόγευμα στό Γκιρί καί μās ὑποδέχθηκαν μέ κυκλικούς παραδοσιακοὺς χορούς καί ἐπιφωνήματα. Μοιράσαμε τό ρύζι, οἱ ἴδιες ευχαριστίες. Ἐπισκεφθήκαμε τό μισοτελειωμένο πηγάδι δίπλα στό ναό τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, θά ἔπρεπε νά περιμένουμε νά τελειώσουν οἱ βροχές γιά νά συνεχιστεῖ τό σκάψιμό του.

Μās φιλοξένησε γιά λίγο ὁ τοπικός βασιλιάς. Μās εὐχαρίστησε καί μās μίλησε ἐγκάρδια. "Ἐνα ἰατρεῖο νά μās φτιάξεις Δεσπότη μου, εἶδες πῶς εἶναι ἡ κατάσταση τῶν δρόμων· ἔτσι καί πάθει κάποιος κάτι τό μόνο πού μπορούμε νά κάνουμε εἶναι νά περιμένουμε νά πεθάνει, καμμιά ἄλλη λύση, καμμιά ἄλλη ἐλπίδα". Τί θά μπορούσες, ἄραγε, νά ἀπαντήσεις σέ μιά τέτοια ἀπεληπισμένη ἐκκλήση;

Φύγαμε γιά τό χωριό Μπουρού, ὅπου πρὶν κάναμε τήν διανομή τοῦ ρυζιοῦ μπροστά στήν παράγκα-ναό ἐπισκεφθήκαμε τό μέρος ὅπου εἶχε ἤδη ἀρχίσει ἡ ἐκκαφή καί βάλλαμε τό θεμέλιο λί-

θο γιά τήν ἐκκλήσιά τοῦ ἁγίου Χριστοφόρου καί ἑνός σχολείου.

Σάν βράδιασε πήραμε τό δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς καί μετά ἀπό ἐξαντλητική πορεία καί μικροεπισόδια μέ τούς συνοριακοὺς φρουροὺς γιά τήν καταβολή μικροῦ βραδινοῦ κεφαλικοῦ φόρου, φθάσαμε κατάκοποι στό γιαπί. Εἶχαμε τελειώσει τό μικρὸ πρόγραμμα τῆς διανομῆς βοήθειας. Τέλειωνε ὁ Αὐγουστος καί ἄρχιζε ἡ μεγάλη ἐπιστροφή τοῦ ἀνυποψίαστου κόσμου τῆς κατανάλωσης καί τά μετά τίς διακοπές περίφημα διαιτητικά προγράμματα σέ συμφέροντα "οικογενειακά πακέτα".

Ἄνοιξαμε δύο ἀπό τίς τελευταῖες κονσέρβες μας, φάγαμε πρόχειρα καί βυθιστήκαμε σέ ἓνα βαθύ ὕπνο. Ἴσως νᾶχαμε "πιότερο ἀνάγκη τ' ὄνειρο παρά τόν ὕπνο".

12.9.05 Ἀπό κάποια συμπτώματα, τά ὁποῖα θεώρησα ἀρχικά κάτι σάν κρουολόγημα, ἔκανα αιματολογικές ἐξετάσεις καί ἔδειξαν τήν παρουσία ἐλονοσίας.

Ἄσχημη ἐμπειρία λίγα λεπτά ὑψηλὸς πυρετός, λίγα λεπτά ὑποθερμία. Ἀκοιλούθησα θεραπευτική ἀγωγή μέ ὀρους καί μετά πέντε ἡμέρες ὑποχώρησαν τά συμπτώματα, ἔμεινε μιά κόπωση ἀπό τήν ταλαιπωρία καί ἡ ἀπώλεια πέντε περίπου κιλῶν σέ ἐλάχιστες ἡμέρες. Ὅταν ξαναέκανα αιματολογικές ἐξετάσεις ἔδειξαν ὅτι ἡ ἐλονοσία εἶχε ὑποχωρήσει, ὑπῆρχε ὁμως, κάτι καινούργιο, τυφοειδῆς πυρετός καί ξανά ἀγωγή.

Θά θυμᾶμαι τήν ἀλήθεια τῶν λόγων τοῦ Μητροπολίτου Νιγηρίας Ἀλεξάνδρου, ὁ ὁποῖος σέ τηλεφωνική μας ἐπικοινωνία γιά νά μάθει τά τῆς υγείας μου, ὅταν τοῦ ἐξιστόρησα τήν κατάστασή μου ἀπάντησε: "Καλῶς ἦλθες στήν Ἀφρική! Τώρα ἔχεις πλῆρον πολιτογραφηθεῖ στοὺς πολῖτες τοῦ κόσμου τῆς Ἀφρικῆς!".

Ἐπολογισμός ἔργων Ἰ.Μ. Ζιμπάμπουε, ἔτους 2005

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,
φίλοι καί ἀρωγοί τοῦ ἱεραποστολικοῦ μας ἔργου,

Μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ, τίς εὐχές καί εὐλογίες τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πάπα καί Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Θεοδώρου Β΄ καί τή δική σας συμπαράσταση καί βοήθεια, τό 2005 ἐπιτεύχθηκαν τά παρακάτω ἔργα:

- Ἀποπεράτωση τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Σωτήρος Χριστοῦ καί τοῦ ἱεροῦ παρεκκλησίου ἁγίας Μαρίας (ἐντός τοῦ ἱεραποστολικοῦ κέντρου ἁγίου Ἀθανασίου, Χαράρε).
- Ὀμαδικές βαπτίσεις 260 νεοφωτίστων.
- Εἰς διάκονο καί εἰς πρεσβύτερο χειροτονία ἑνός Ἀφρικανοῦ.
- Ὁλοκλήρωση ἀνακαίνισης τοῦ ἱεροῦ ναοῦ ἁγίου Αὐγουστίνου, Μπουηλου-ἅγιο καί ἁγίας Τριάδος, Μπέιρα, Μοζαμβίκης.
- Ἀνέγερση τοίχου προστασίας στό ἱεραποστολικό κέντρο ἁγίου Ἀθανασίου.
- Σχολικές ὑποτροφίες σέ 200 μαθητές καί μαθήτριες.
- Διανομή συσσιτίων, τροφίμων, ἱματισμοῦ, κλινοσκεπασμάτων καί ἄλλων ἀγαθῶν στό ἱεραποστολικό κέντρο ἁγίου Νεκταρίου.
- Ἰατροφαρμακευτική περίθαλψη σέ περισσότερους ἀπό 2.000 ἀπόρους ἀσθενεῖς στό ἱεραποστολικό κέντρο ἁγίου Νεκταρίου.
- Οἰκονομική ὑποστήριξη 43 ὀρφανῶν παιδιῶν, 12 κληρῶν καί 12 ἡλικιωμένων.

Σέ ἐξέλιξη βρίσκονται τά παρακάτω ἔργα:

- Ἀνέγερση ἱεροῦ ναοῦ ἁγίου Γεωργίου, Μαροντέρα.
- Ἐξοπλισμός τῶν ἱερῶν ναῶν Σωτήρος Χριστοῦ, Χαράρε καί ἁγίου Γεωργίου, Μαηάου.
- Ἀνέγερση αἴθουσας συνάξεων ἐντός τοῦ ἱεραποστολικοῦ κέντρου ἁγίου Ἀθανασίου.
- Ἀνέγερση βαπτιστηρίου ἐντός τοῦ ἱεραποστολικοῦ κέντρου ἁγίου Αὐγουστίνου, Μπουηλουἅγιο.
- Ἀνέγερση τεχνικῶν σχολῶν ἐντός τῶν ἱεραποστολικῶν κέντρων ἁγίου Νεκταρίου καί ἁγίου Αὐγουστίνου.

Θά ἤθελα νά σας εὐχαριστήσω γιά μιᾶ ἀκόμη φορά γιά τήν ἐνίσχυση τοῦ ταπεινοῦ μας ἱεραποστολικοῦ ἔργου. Μέ τόν τρόπο αὐτό συνεισφέρετε καί σεῖς στήν ἀνακούφιση τοῦ πόνου τῶν Ἀφρικανῶν ἀδελφῶν μας καί συμβάλλετε στήν ἐξάπλωση τῆς Ὁρθοδοξίας στήν περιοχή.

*Μέ ἀγάπη Χριστοῦ
ὁ Ζιμπάμπουε Γεώργιος*

Πάντα τά ἔδην

ΚΟΙΜΗΘΗΚΕ ΕΝ ΚΥΡΙΩ Ο Π. ΣΩΣΘΕΝΗΣ

Κοιμήθηκε ἐν Κυρίῳ στίς 25.9.2005 ὁ π. Σωσθένης Kiyonga. Ἦταν ὁ πρωτεργάτης τῆς Ὁρθόδοξης ἱεραποστολῆς καί ὁ πρῶτος ἱερέας στήν ἱερά Ἐπισκοπή Μπουκόμπας. Γιά 22 περίπου χρόνια ὑπέφερε ἀπό σακχαρώδη διαβήτη. Ἦταν εὐαριστός καί σχετικά φάρμακα καί ἀκολουθοῦσε τό κατάλληλο διαίτημα. Τελευταῖα νοσηλευόταν τακτικά σέ νοσοκομεῖο καί τελικά “ἔφυγε” νοσηλευόμενος στό Λουθηρανικό νοσοκομεῖο Ndolage. Ἦταν πράγματι μιᾶ ἱεραποστολική μορφή καί γι’ αὐτό ἡ ἀπώλεια εἶναι μεγάλη τόσο γιά τήν οἰκογένειά του ὅσο καί γιά τή Μητρόπολη Μπουκόμπας.

Γεννήθηκε τό 1942 σέ μιᾶ εἰδωλολατρική καί ταυτόχρονα ἀριστοκρατική οἰκογένεια στό χωριό Katoke - Muleba. Πολλῶν νέος ἐγκατέλειψε τήν εἰδωλολατρεία τῶν γονέων του καί βαπτίσθηκε Λουθηρανός. Στίς ἀρχές τοῦ 1970 ἀνακάλυψε τήν ἀληθινή Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Γιά πολλὰ χρόνια δέν μπορούσε νά βαπτισθεῖ ἰδίως ἐξαιτίας τῆς Ὁρθόδοξης ἱερέας στήν περιοχή. Αὐτό ὅμως δέν τόν ἐμπόδισε νά μιλήσει γιά τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία στούς ἀδελφούς του Ἀφρικανούς. Μέ μιᾶ ομάδα συνεργατῶν του περιόδεψε πολλὰ χιλιόμετρα μέ τά πόδια, ἀπό χωριό σέ χωριό γιά νά κάνει γνωστή τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

Αἰσθανόμενος τό κενό πού εἶχε σχετικά μέ τήν Ὁρθόδοξη πίστη καί διδασκαλία, τό 1979 ἐπισκέφθηκε τήν Οὐγκάντα καί γιά ὀκτώ μῆνες μαθήτευσε κοντά στόν Ἐπίσκοπο Θεόδωρο. Ἀργότερα φοίτησε στήν Ἱερατική Σχολή στή Ναϊρόμπη, Κένυα. Τό 1981 βαπτίσθηκε Ὁρθόδοξος Χριστιανός ἀπό τόν π. Μακάριο Kiiiza. Ἱερολογήθηκε τότε καί ὁ γάμος του. Συνέχισε νά παρακολουθεῖ μαθήματα στήν Ναϊρόμπη. Στή συνέχεια πῆγε στήν Ἑλλάδα καί ἐκεῖ χειροτονήθηκε ἱερέας ἀπό τόν νῦν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιο. Ἦ παραμονή του στήν Ἑλλάδα καί ἰδιαίτερα οἱ ἐπισκέψεις του

σέ μοναστήρια πότισαν τή διψασμένη ψυχή του μέ τόν πλοῦτο τῆς πνευματικῆς καί λειτουργικῆς ζωῆς τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἐπιστρέφοντας στή Μπουκόμπα τό 1983 ἦταν πλέον ὄντως φορέας τῆς Ὁρθοδοξίας καί ἀνέπτυξε ἕνα ἀξιόλογο Ὁρθόδοξο ἱεραποστολικό ἔργο. Ἰδρυσε καί ὀργάνωσε Ὁρθόδοξες κοινότητες πέρα ἀπό τό Makongora, πού ἦταν τό ἱεραποστολικό του κέντρο καί στά χωριά Rubale, Izimbya καί Omukarama. Ἐπειτα πῆγε καί στήν περιοχή Karagwe καί συγκεκριμένα στά χωριά Bushangaro, Rukuraijo καί Kakerere. Ἀνέστησε ἀκόμη τήν Ὁρθόδοξη στήν περιοχή Geita, ἰδιαίτερα στά χωριά Gengesaba καί Bukoma. Ἐκτίσσε ναοὺς στίς κοινότητες Kanyabuguru, Makongora καί Kakabiro. Ἰδρυσε ἐπίσης Ἱερατική Σχολή καί Ἱατρεῖο στό Makongora καί ἔστειλε πολλοὺς μαθητές στήν Ἱερατική Σχολή στή Ναϊρόμπη.

Μετά ἀπό ἀντικειμενική ἀποτίμηση τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου τοῦ π. Σωσθένης διαπιστώνει κανεῖς ὅτι ἦταν ὄντως ἱεραπόστολος. Μέ πολλή ζήλο καί αὐτοθυσία ἀφιέρωσε τή ζωή του στή διάδοση τῆς Ὁρθοδοξίας. Ποθοῦσε κάθε Ἀφρικανός νά γνωρίσει τήν Ὁρθόδοξη. Ἀξιοποίησε ὅλα τά χαρίσματα πού εἶχε γιά τή διάδοση τῆς Ὁρθοδοξίας. Τίς θεολογικές του γνώσεις, τό μουσικό του χάρισμα, τίς γεωπονικές του ικανότητες, τίς νοσηλευτικές του δεξιότητες, ὅλα γιά τή διάδοση καί ἀνάπτυξη τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἀξίζει νά σημειωθεῖ ὅτι ἦταν καί οἰκογενεάρχης. Ἦ ἀφησε πίσω τή χήρα πρεσβυτέρα του καί 14 παιδιά. Πάνω ἀπ’ ὅλα, ὅμως, μᾶς ἄφησε πολλὰ πνευματικά του παιδιά. Αὐτά τώρα ἱατρεύουν, εὐλογοῦν, εὐχαριστοῦν, δοξολογοῦν καί ὑμνοῦν Ὁρθόδοξα τόν ἀληθινό Θεό. Μεγάλη ἦταν ἡ προσφορά του.

Ἦ εἶναι αἰωνία αὐτοῦ ἡ μνήμη.

ὁ Ἐπίσκοπος Μπουκόμπας Ἱερώνυμος

Πάντα τά ἔδην

Πώς ὁ Ἀνάτσι ἔγινε ἀραχνούλα

Ἔνα παραμῦθι ἀπὸ τοὺς Νταγκόμπα
τῆς Δυτικῆς Ἀφρικῆς

Μετάφραση ἀπὸ τὰ Ἀγγλικά:
Ἐλένη Ταμαρέση - Παπαθανασίου

[Στὴν Ἀφρική εἶναι διαδεδομένοι ὀρισμένοι κύκλοι παραμυθιῶν ὅπου πρωταγωνιστοῦν τρεῖς ἀρσενικές χαρακτηριστικές φιγούρες: ἡ ἀράχνη Ἀνάτσι, ἡ χελώνα Τόρτι καὶ ὁ λαγός Λέουκ. Καὶ οἱ τρεῖς ἐκπροσωποῦν τὴν πονηριά καὶ τὴν πανουργία, συνήθως ὡς ἀρνητικά παραδείγματα πρὸς ἀποφυγή. Τὸ παραμῦθι πού ἀκολουθεῖ ἐκτυλίσσεται προφανῶς σὲ ἕνα βασίλειο ἀραχνῶν].

Πρὶν ἀπὸ πάρα πολλὰ χρόνια ζοῦσε ἕνας βασιλιᾶς πού, ἀνάμεσα στὰ ὑπάρχοντά του, εἶχε κι ἕνα ὑπέροχο κριάρι. Αὐτὸ τὸ κριάρι ἦταν τὸ μεγαλύτερο ἀπὸ ὅλα σ' ὀλόκληρη τὴ χώρα. Γιά τὸν βασιλιᾶ ἦταν ὅ,τι πολυτιμότερο εἶχε. Ἔτσι, ἀνακοίνωσε στοὺς ὑπηκόους του ὅτι τὸ κριάρι ἦταν ἐλεύθερο νὰ τριγυρνᾷ ὅπου ἤθελε καὶ νὰ τρώει ὅσο ἤθελε, ἀκόμη κι ἂν οἱ ἄλλοι δέν εἶχαν νὰ φᾶνε. Ἐάν τυχόν κάποιος χτυποῦσε ἢ τραυματίζε τὸ κριάρι τοῦ βασιλιᾶ, θά ἔπρεπε, τὸ δίχως ἄλλο, νὰ πεθάνει.

Ὅλοι οἱ ὑπῆκοοι τηροῦσαν τὶς ἐντολές τοῦ βασιλιᾶ χωρὶς νὰ διαμαρτύρονται. Ὑπῆρχε, ὡστόσο, ἀνάμεσά τους ἕνας πλούσιος ἀγρότης, ὁ Ἀνάτσι, ὁ ὁποῖος καμάρωνε πάρα πολὺ γιὰ τὶς καλλιέργειές του. Ὅλοι πίστευαν ὅτι δὲ θά ἀνεχόταν ἐπίσκεψη τοῦ κριαριοῦ τοῦ βασιλιᾶ καὶ εὐχόνταν νὰ μὴ συνέβαινε ποτέ κάτι τέτοιο.

Μιά μέρα, ὅμως, ὅταν εἶχε ἀρχίσει ἡ περίοδος τῶν βροχῶν καὶ τὰ σπαρτά τοῦ Ἀνάτσι εἶχαν ψηλώσει καὶ τοῦ ἔφταναν μέχρι τὴ μέση, πῆγε στὰ χωράφια του νὰ κάνει μιὰ τελευταία ἐπιθεώρηση. Ἰκανοποιήθηκε πολὺ μὲ αὐτὸ πού εἶδε. Ἦταν ἔτοιμος νὰ ἐπιστρέψει στὸ ἀγροτόπιτό του ὅταν ξάφνου βλέπει, σὲ κάποια ἀπόσταση, ἕνα κομάτι γῆς ὅπου τὸ καλάμποκι εἶχε τσαλαπατηθεῖ καὶ οἱ νεαροὶ βλαστοὶ εἶχαν καταφαγωθεῖ. Κι ἐκεῖ, καταμεσῆς τοῦ χωραφιοῦ, ἔστεκε τὸ κριάρι τοῦ βασιλιᾶ πού ἀκόμα μασούλαγε εὐτυχισμένο. Ὁ Ἀνάτσι θύμωσε τόσο πολὺ, πού πέταξε στὸ ζῶο μιὰ πέτρα γιὰ νὰ φοβηθεῖ καὶ νὰ φύγει. Ἡ πέτρα, ὅμως, πέτυχε τὸ κριάρι ἀνάμεσα στὰ μάτια καὶ πρὶν καλά-καλὰ συνειδητοποιήσει ὁ Ἀνάτσι τί εἶχε κάνει, τὸ ζῶο βρισκόταν νεκρὸ στὰ πόδια του.

Ὁ Ἀνάτσι δὲν ἤξερε τί ἔπρεπε νὰ κάνει. Ὅπως ὅλοι στὸ χωριό, γνῶριζε πολὺ καλά τὶς διαταγές τοῦ βασιλιᾶ καὶ ἤξερε ὅτι ἂν ἀνακαλυπτόταν τὸ ἔγκλημά του, δὲ θά γλιτώωνε τὸ θάνατο. Ἀκούμπησε, λοιπόν, σ' ἕνα ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ δέντρα πού δίνουν καρπούς ἀφράτους σάν τὸ βούτυρο καὶ προσπαθοῦσε νὰ σκαρφιστεῖ κάτι γιὰ νὰ γλιτώσει ἀπὸ τὸν μπελά πού τὸν εἶχε βρεῖ. Ξαφνικά ἀπὸ τὰ κλαδιά πού κρέμονταν ἀπὸ πάνω του ἔπεσε στὸ κεφάλι του ἕνας καρπός. Ὁ Ἀνάτσι τὸν πῆρε καὶ τὸν ἔφαγε. Τοῦ ἄρεσε ἡ γεύση του πάρα πολὺ καὶ τίναξε τὸ δέντρο μέχρι πού ἔπεσαν στὸ ἔδαφος πολλοὶ καρποὶ. Καὶ τότε τοῦ ἤρθε μιὰ φανταστική ἰδέα. Μάζεψε τοὺς καρπούς καὶ τοὺς ἔβαλε στὴν τσέπη του. Ἀμέσως μετὰ σήκωσε τὸ κριάρι, τὸ φορτώθηκε καὶ σκαρφάλησε στὸ δέντρο. Ἔδεσε τὸ ζῶο σὲ ἕνα γερό κλωνάρι, κατέβηκε ἀπὸ τὸ δέντρο καὶ κατευθύνθηκε πρὸς τὸ σπίτι τοῦ φίλου του τοῦ Κουσουμπούλι, τὴν ἀράχνη.

Ὁ Ἀνάτσι βρῆκε τὸν Κουσουμπούλι στὸ σπίτι του. Κάθισαν οἱ δύο τους καὶ πιάσαν τὴν κουβέντα. Μετὰ ἀπὸ λίγο ὁ Ἀνάτσι ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕναν ἀπὸ τοὺς καρπούς τοῦ δέντρου καὶ τὸν ἔδωσε στὸ φίλο του.

«Ἔχει ὑπέροχη γεύση», εἶπε ὁ Κουσουμπούλι καθῶς δοκίμαζε τὸν ὄριμο καρπὸ. «Πές μου πού τὸν πέτυχε;»

Ὁ Ἀνάτσι ὑποσχέθηκε στὸν Κουσουμπούλι νὰ τοῦ δείξει τὸ σημεῖο καὶ τὸν πῆγε στὸ δέντρο μὲ τοὺς καρπούς πού μεγάλωναν σὲ ἀρμαθιές.

«Θά πρέπει νὰ τὸ ταρακουνήσεις πολὺ δυνατὰ γιὰ νὰ πέσουν οἱ καρποὶ», συμβούλησε ὁ Ἀνάτσι τὸν Κουσουμπούλι, «καὶ μὴ φοβάσαι, ὁ κορμός εἶναι πολὺ γερός».

Καὶ ἔτσι ὁ Κουσουμπούλι ἄρχισε νὰ κουνᾷ τὸ δέντρο μὲ ὄλη του τὴ δύναμη. Κι ἐκεῖ πού τὸ κουνούσε, πέφτει στὸ ἔδαφος τὸ νεκρὸ κριάρι.

«Ἀμάν, φίλε μου», φώναξε ἀμέσως ὁ Ἀνάτσι, «τί ἔκανες; Κοίτα, τὸ κριάρι τοῦ βασιλιᾶ εἶναι νεκρὸ στὰ πόδια σου καὶ εἶσαι ἐσύ αὐτὸς πού τὸ σκότωσε».

Ὁ Κουσουμπούλι χλώμιασε. Ἔνα ρεῦμα πανικοῦ τὸν διαπέρασε.

«Τὸ μόνο πού μπορεῖς νὰ κάνεις τώρα πιά», ὁ Ἀνάτσι παρότρυνε τὴν ἀράχνη, «εἶναι νὰ πᾶς ἀμέσως καὶ νὰ ἀλαφρώσεις τὴ συνείδησή σου. Πές στὸ βασιλιᾶ τί ἀκριβῶς συνέβη καὶ μὲ λίγη τύχη θά καταλάβει ὅτι τὸ ὄλο περιστατικὸ δὲν ἦταν παρὰ ἕνα ἀτύχες γεγονός».

Ὁ Κουσουμπούλι θεώρησε ὅτι ἦταν καλὴ ἡ συμβουλή τοῦ Ἀνάτσι. Πῆρε τὸ νεκρὸ κριάρι καὶ ξεκίνησε νὰ πάει νὰ ὁμολογήσει τὸ ἔγκλημά του στὸ βασιλιᾶ μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θά τὸν πετύχαινε σὲ καλὴ στιγμή.

Ὁ δρόμος πού ἔβγαζε στὸ παλάτι τοῦ βασιλιᾶ περνοῦσε μπροστά ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Κουσουμπούλι καὶ ἔτσι μπῆκε μέσα νὰ ἀποχαιρετήσῃ τὴ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά του, φοβούμενος ὅτι μπορεῖ καὶ νὰ μὴν τοὺς ξανάβλεπε. Ὁ Ἀνάτσι στάθηκε στὴν εἴσοδο τοῦ σπιτιοῦ καὶ ὁ Κουσουμπούλι εἶπε στὴ γυναῖκα του, στὸ πίσω δωμάτιο τοῦ σπιτιοῦ, τὰ καθέκαστα. Αὐτὴ ἄκουσε προσεχτικὰ ὅσα τῆς εἶπε καὶ ἀμέσως μπῆκαν ψύλλοι στὰ αὐτιά της.

«Δὲν ἔχω δεῖ ποτέ μου κριάρι νὰ σκαρφαλώνει σὲ δέντρο, Κουσουμπούλι», τοῦ εἶπε. «Πονηρέψου λίγο. Ὁ Ἀνάτσι εἶναι μπλεγμένος σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεση καὶ

προσπαθεῖ νὰ σοῦ ρίξει τὴν εὐθύνη. Ἄκουσέ με προσεχτικὰ καὶ κάνε ἀκριβῶς αὐτὸ πού θά σοῦ πῶ».

Εἶπε, λοιπόν, στὸν ἄντρα της νὰ ἀφήσει πίσω τὸν Ἀνάτσι καὶ νὰ κάνει τάχα ὅτι πηγαίνει νὰ βρεῖ τὸ βασιλιᾶ μόνος του. Ἀφοῦ θά προχωροῦσε κάμποσο, νὰ καθόταν λίγο νὰ πάρει μιὰ ἀνάσα καὶ μετὰ νὰ γυρνοῦσε στὸ σπίτι καὶ νὰ ἀνακοίνωνε ὅτι τελικὰ ὅλα εἶχαν πάει κατ' εὐχὴν. Ὁ Κουσουμπούλι συμφώνησε νὰ πράξει ἔτσι καὶ ρώτησε τὸν Ἀνάτσι ἂν θά εἶχε τὴν καθοσύνη νὰ φροντίσει τὴ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά του ὅσο θά ἔλειπε. Ὁ φίλος του τοῦ ὑποσχέθηκε ὅτι θά τοὺς φρόντιζε πιστὰ καὶ ὁ Κουσουμπούλι ξεκίνησε γιὰ τὸ ταξίδι κλείνοντας μὲ νόημα, καθὼς ἀπομακρυνόταν, τὸ μάτι στὴ γυναῖκα του.

Μετὰ ἀπὸ μερικὲς ὥρες ὁ Κουσουμπούλι ἐπέστρεψε στὸ σπίτι του γελώντας μέχρι τὰ αὐτιά καὶ ἀγκάλιασε τὴν οἰκογένειά του.

«Ἔλα νὰ γιορτάσεις μαζί μας, Ἀνάτσι», φώναξε μὲ ἐνθουσιασμό. «Πῆγα καὶ συνάντησα τὸ βασιλιᾶ καὶ δὲ θύμωσε καθόλου μαζί μου. Ἀντίθετα, μάλιστα, μοῦ εἶπε ὅτι δὲν τοῦ χρησίμευε σὲ τίποτα ἕνα νεκρὸ κριάρι καὶ ἐπέμεινε νὰ κρατήσω ἀπὸ τὸ κρέας του ὅσο ἤθελα».

Ὅταν τὸ ἄκουσε αὐτὸ ὁ Ἀνάτσι ἐξοργίστηκε καὶ φώναξε:

«Τί ἔκανε ἴλεει; Ἔδωσε σὲ σένα ὄλο τὸ κρέας τὴ στιγμή πού ἐγὼ κόπιασα νὰ σκοτώσω τὸ κριάρι; Ἐγὼ ἔπρεπε νὰ πάρω τὸ μερίδιο πού μοῦ ἀναλογοῦσε-ἐσύ δὲ δικαιούσαι τίποτα ἀπ' αὐτό».

Τότε μὲ ἕνα σάλτο ὁ Κουσουμπούλι καὶ ἡ γυναῖκα του ἄρπαξαν τὸν Ἀνάτσι καὶ τὸν ἔδεσαν χειροπόδαρα. Τὸν ἔσυραν στὸ παλάτι τοῦ βασιλιᾶ καὶ ἐξήγησαν στὸν ἄρχοντά τους πὼς πραγματικὰ εἶχε ἡ κατάσταση.

Ὁ Ἀνάτσι σφάδαζε στὸ πάτωμα καὶ ἐκλιπαροῦσε τὸ βασιλιᾶ νὰ τοῦ δείξει ἔλεος. Ὁ βασιλιᾶς, ὅμως, δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ τὴν ὀργή του καὶ σήκωσε τὸ πόδι του καὶ τὸν κλότσησε τόσο δυνατὰ πού ὁ Ἀνάτσι ἔσπασε σὲ χίλια κομμάτια, τὰ ὁποῖα σκορπίστηκαν σὲ ὄλο τὸ δωμάτιο.

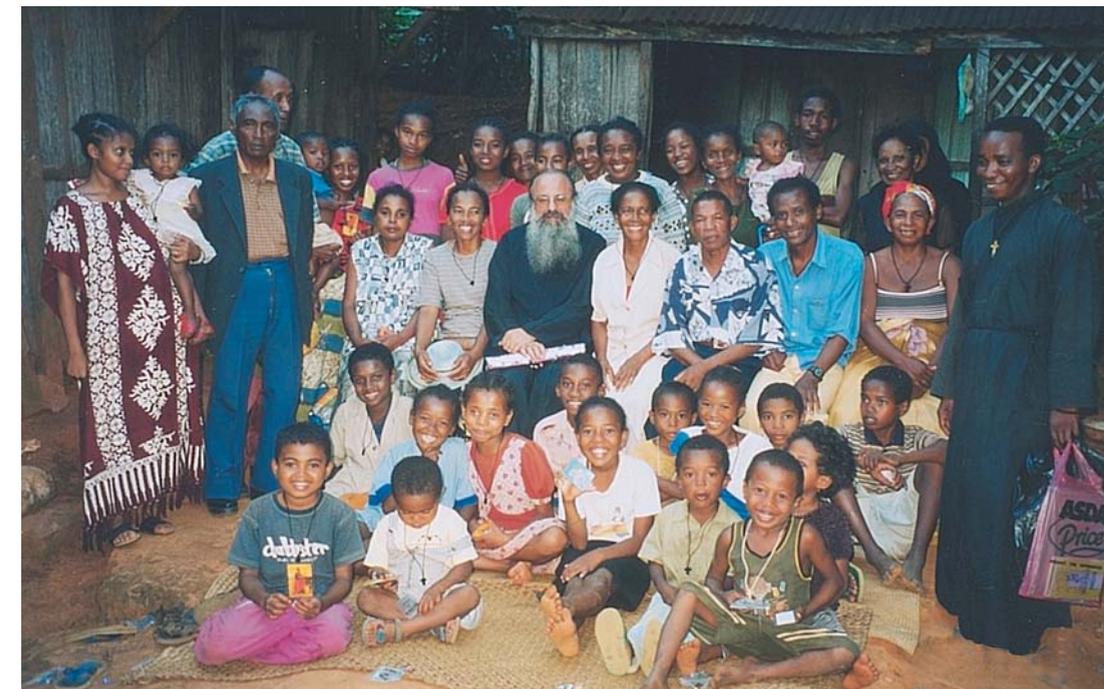
Ἔτσι ἔγιναν τὰ πράγματα καὶ ὁ Ἀνάτσι κατέληξε νὰ εἶναι μιὰ τόσο δά μικρούτσικη ἀράχνη. Καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος πού τὸν συναντᾶμε σὲ κάθε γωνιά τοῦ σπιτιοῦ νὰ περιμένει πὼς καὶ τί τὴ μέρα πού θά βρεθεῖ κάποιος νὰ ξαναενώσει ὅλα τὰ κομμάτια του.

Οικονομική συμβολή τοῦ Γραφείου Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας κατά τό ἔτος 2005

Ἀπό τό Γραφείο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς ἐστάλησαν, κατά τό ἔτος 2005, στίς ιεραποστολικές χώρες, τά κάτωθι:

Κένυα:			
• Μισθοί 123 ἰθαγενῶν κληρικῶν	103.320	• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	3.005
• Συντάξεις 18 κληρικῶν	15.120	• Ἐπιδόματα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένων	2.600
• Ἐπιχορήγηση τοῦ ΥΠΕΠΘ γιά τήν Πατριαρχική Σχολή «Ἀρχ. Μακάριος»	9.000		<u>64.675 €</u>
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	4.570	Μπραζαβίλ:	
• Ἐπίδομα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	1.800	• Μισθοί 6 ἰθαγενῶν κληρικῶν	5.040 €
• Ἀποστολή λειτουργικῶν βιβλίων	589	Καμερούν:	
• Εἰσιτήρια ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένων	1.270	• Μισθοί 15 ἰθαγενῶν κληρικῶν	12.600
	<u>135.669 €</u>	• Συντάξεις 4 κληρικῶν	3.360
			<u>15.960 €</u>
Μπουκόμπα:		Τσάντ:	
• Μισθοί 28 ἰθαγενῶν κληρικῶν	24.090	• Μισθοί 2 ἰθαγενῶν κληρικῶν	1.680 €
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	9.300	Γκάνα:	
• Ἐπίδομα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	1.800	• Μισθοί 23 ἰθαγενῶν κληρικῶν	26.220
• Ἀποστολή λειτουργικῶν βιβλίων	706	• Συντάξεις 3 κληρικῶν	3.420
	<u>35.896 €</u>		<u>29.640 €</u>
Ντάρ Ἴες Σαλαάμ:		Ἀκτή Ἐλεφαντοστοῦ:	
• Μισθοί 8 ἰθαγενῶν κληρικῶν	9.120 €	• Μισθός 1 ἰθαγενοῦς κληρικοῦ	1.140
Οὐγκάντα:		• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	500
• Μισθοί 40 ἰθαγενῶν κληρικῶν	31.890		<u>1.640 €</u>
• Συντάξεις 8 κληρικῶν	6.150	Νιγηρία:	
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	150	• Μισθοί 19 ἰθαγενῶν κληρικῶν	15.090
• Ἀποστολή λειτουργικῶν βιβλίων	480	• Σύνταξη 1 χήρας κληρικοῦ	840
	<u>38.670 €</u>	• Γιά ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	300
Κογκό:			
• Μισθοί 70 ἰθαγενῶν κληρικῶν	59.070		

• Ὑποτροφίες	3.000	• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	60.000
• Ἀγορά λειτουργικῶν βιβλίων	170		<u>60.940 €</u>
	<u>19.400 €</u>	Κορέα:	
Μπενίν:		• Μισθοί 7 ἰθαγενῶν κληρικῶν	7.770
• Μισθοί 6 ἰθαγενῶν κληρικῶν	5.040	• Ἐπιδόματα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένων	4.200
• Σύνταξη 1 χήρας κληρικοῦ	840	• Ἀγορά λειτουργικῶν βιβλίων	402
	<u>5.880 €</u>		<u>12.372 €</u>
Μαδαγασκάρη:		Ἰνδία:	
• Μισθοί 13 ἰθαγενῶν κληρικῶν	14.820	• Μισθοί 9 ἰθαγενῶν κληρικῶν	4.860
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	4.450	• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	9.544
• Ἐπίδομα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	2.400		<u>14.404 €</u>
• Ἀγορά λειτουργικῶν βιβλίων	360	Ἰνδονησία:	
	<u>22.030 €</u>	• Μισθοί 8 ἰθαγενῶν κληρικῶν	4.320 €
Ζιμπάμπουε:		Φιλιππίνες:	
• Μισθός 2 ἰθαγενῶν κληρικῶν	2.820	• Μισθοί 7 ἰθαγενῶν κληρικῶν	3.780 €
• Ἀγορά λειτουργικῶν βιβλίων	43	Χόνγκ Κόνγκ:	
	<u>2.863 €</u>	• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	140 €
Ζάμπια:			
• Μισθός 1 ἰθαγενοῦς κληρικοῦ	940		

Μαδαγασκάρη, «χαρά Θεοῦ» μετά τή θεία Λειτουργία.

Ἑρώτηση:

Μποροῦν ὄσοι ἔχουν θυσιάσει στά εἰδῶλα νά γίνουν κληρικοί;

Ἀπάντηση:

Ἡ ἐρώτηση αὐτή ἔρχεται ὡς συνέχεια τῆς προηγούμενης ἐρώτησης πού εἶχαμε παραθέσει στό τεῦχος 94 (Ἀπρίλ. - Ἰούνιος 2005), σελ. 28, τοῦ περιοδικοῦ. Αὐτή ἔλεγε: “Μπορεῖ νά χειροτονηθεῖ κληρικός ἕνας πρῶνν εἰδωλολάτρης ἱερέας ἢ ἕνας μάγος;”. Καί καταλήγαμε στό συμπέρασμα: “Ἐπομένως μπορεῖ καί ὁ πρῶνν μάγος καί ὁ πρῶνν ἱερέας τῶν εἰδῶλων νά γίνει κληρικός, ἀφοῦ βαπτισθεῖ ὀρθοδόξως. Ἄλλῃ ἐπίσης ὀφείλει προηγουμένως νά καταστεί πιστός καί συνειδητός χριστιανός”.

Συνεπῶς εἶναι δυνατόν καί ἕνας ἀπλός εἰδωλολάτρης νά γίνει κληρικός ἐφ’ ὅσον θυσιάσε στά εἰδῶλα προτοῦ νά βαπτισθεῖ χριστιανός. Ὁ ἰβ’ κανόνας τῆς Ἀγκύρας ρητῶς ὀρίζει: “Τούς πρό τοῦ βαπτίσματος τεθυκότας, καί μετά ταῦτα βαπτισθέντας, ἔδοξεν εἰς τάξιν (=εἰς ἱερωσύνης βαθμόν) προάγεσθαι, ὡς ἀπολλουσαμένους”. Τήν τελευταία αἰτιολογική πρόταση ὁ Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης ἐρμηνεύει ὡς ἐξῆς: “Ἐπειδή πιστεύομεν ὅτι τό ἅγιον Βάπτισμα τούς ἐκαθάρισεν ἀπό ὅλα τά πρότερα ἀμαρτήματα, ὅποια καί ἄν ἦναι, εἴτε συγγνωστά, εἴτε θανάσιμα” (“Πηδάλιον”, σελ. 377). Βεβαίως, ὅπως προσθέτει ὁ βυζαντινός κανονολόγος Ἀριστίνος προάγεται σέ ἱερατικό βαθμό, ἐάν “ὁ μετά ταῦτα (μετά τό βάπτισμα) βίος αὐτοῦ εὐρεθῆ ἀνεπίληπτος” (Γ. Ράλλη - Μ. Ποτλή, Σύνταγμα θείων καί ἱερῶν κανόνων (Ρ - Π 3,46).

Ἀκόμη καί ἄν θυσιάσαν κάποιοι στήν περίοδο, κατά τήν ὁποίαν ἦσαν κατηχούμενοι, πάλι εἶναι δυνατόν νά γίνουν κληρικοί. Ὁ ἐπίσης μεγάλος βυζαντινός κανονολόγος Ζωναράς σημειώνει ἐρμηνεύοντας τόν ἰβ’ κανόνα τῆς Ἀγκύρας: “Ἐάν τινες ἔθυσαν κατασχεθέντες ὡς χριστιανοί, ἀφώτιστοι δέ ὄντες μετά ταῦτα ἐβαπτίσθησαν, οὐδέν αὐτούς κωλύει τό θυσαί εἰς τό προαχθῆναι εἰς τάξιν” (Ρ - Π 2,43). Ὁ ἐπίσης μεγάλος βυζαντινός κανονολόγος Ματθαῖος Βλάσταρης γράφει κατηγορηματικῶς καί ἐπιγραμματικῶς: “Ὅτι χειροτονεῖται ὁ πρό τοῦ βαπτίσματος θύσας κατηχούμενος” (Ρ - Π 6,507). Πρβλ. καί σελ. 56.

Ἀντιθέτως, δέν μπορεῖ νά γίνουν κληρικοί ἢ νά μείνουν κληρικοί ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἔθυσασαν στά εἰδῶλα μετά τό φῶτισμα, μετά δηλ. τό βάπτισμα. Πρβλ. τούς κανόνες ξβ’ ἀποστολικό, ι’ τῆς Α’ Οἴκου. Συνόδου, α’, γ’ καί ἰβ’ Ἀγκύρας, ι’ Πέτρου Ἀλεξανδρείας. Καί τοῦτο γιατί “χριστιανοί ὄντες θύσαντες, ἀρνησῆσαι γεγονάσι”, ἐνῶ οἱ “ἐκ γενετῆς ὄντες ἄπιστοι, καί πρό τοῦ θείου βαπτίσματος θύσαντες, οὐκ ἠρνήσαντο τόν Θεόν”, λέει ὁ Βαῖσαμων (Ρ - Π 3,43-44). Καί ὁ Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης ἀκολουθώντας τόν Βαῖσαμώνα σημειώνει: “Σημείωσε δέ ὅτι, ὄχι μόνον οἱ πρό τῆς χειροτονίας ἀρνηθέντες, εἴτα χειροτονθέντες καθαιροῦνται, ἀλλῆ καί ὄσοι μετά τήν χειροτονίαν ἀρνήθησαν καί ἀνάγνωθι τόν ξβ’ Ἀποστολικόν” (“Πηδάλιον”, σελ. 137).

Μετά ἀπ’ αὐτά τίθεται καί τό ἀκόλουθο πρόβλημα ὡς παρεπόμενο: Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος χαρακτηρίζει τήν πλεονεξία εἰδωλολατρία, λέγοντας: “Νεκρώσατε οὖν τά μέλη τά ἐπί τῆς γῆς, πορνείαν ἀκαθαρσίαν πάθος ἐπιθυμίαν κακὴν, καί τήν πλεονεξίαν, ἧτις ἐστὶν εἰδωλολατρία, δι’ ἣ ἔρχεται ἡ ὀργή τοῦ Θεοῦ ἐπί τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας” (Κολλασ. 3,5-6). Ἐφ’ ὅσον, λοιπόν, ἔτσι ἔχουν τά πράγματα, μήπως καί οἱ φιλοχρήματοι καί πλεονέκτες ἱερεῖς πρέπει νά ἀπομακρύνονται ἀπό τήν ἱεροσύνη καί τό θυσιαστήριο; Καί πολὺ περισσότερο, γιατί καί ὁ ἴδιος ὁ Κύριος, ὁ Μέγας Ἀρχιερέας, λέει: “Οὐ δύνασθε θεῶ δουλεῦειν καί μαμωνᾷ” (Ματθ. 6,24). Πρβλ. καί ἰθ’ καν. τῆς Ζ’ Οἴκου. Συνόδου. Παρά ταῦτα, διατηρεῖται ὁ προβληματισμός, ἐπειδή οἱ πατέρες, ὅταν τό “πληθωρικό” αὐτό πάθος ἢ ἀρρώστημα τῆς πλεονεξίας καί φιλαργυρίας δέν εἶναι συνδεδεμένο μέ ἄλλα παραπτώματα (σιμωνία, κλοπή, ἀρπαγή, τυμβωρυχία, ἱεροσυλία, κ.τ.λ.) στηλιτεύουν καί θεραπεύουν μέ τό λόγος, δημόσιο ἢ ἰδιωτικό καί ὄχι μέ συγκεκριμένες ποινές ἢ ἐπιτίμια. Πρβλ. σ’ καν. Γρηγορίου Νύσσης καί “Πηδάλιον”, σελ. 659 - 660.

Παναγιώτης Ἰ. Μπούμης

«τῶν δέ μαθητῶν καθὼς νύπορεῖτό τις ὠρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς... ἀδελφοῖς»

(Πράξ. ια’ 29)

Ἀπό τίς 1-7-2005 ἕως 30-9-2005 προσεφέρθηκαν στό Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τά παρακάτω χρηματικά ποσά γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἀπό τούς:

Ἀπόδὼν Ἀ. 90 • Ἀθανασιάδου Δ. 600 • Ἀθανασίου Ἐ. 25 • Ἀθικᾶκο Γ. 108,45 • Ἀναγνωστοπούλου Ἐ. 300 • Ἀναστασάκη Ἀ. 80 • Ἀναστασιάδη Π. 245 • Ἀντωνάκου Ἰ. 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4210) 60 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3698) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3529) 25 • Ἀνώ-

νυμο (Γ.Ε. 3452) 750 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3348) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3347) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4411) 10 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3773) 500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3850) 500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3855) 100 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 2486) 75 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 2494) 20 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 2502) 100 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 2509) 20 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 2537) 38 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4121) 1000 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4156) 60 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε.4164) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4169) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4174) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4181) 5 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4183) 50 •

Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4195) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε.4094) 500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4016) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4151,4193) 120 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4203) 500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4125) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3713) 800 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3349 • 4163) 700 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4186) 400 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4158 • 4200) 240 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3535 • 4197) 250 • Ἀνώνυμο (Α.Α.2541) 170 • Ἀνώνυμο (Α.Α.2516) 1.000 • Ἀρβανιτάκη Ἀ. 100 • Ἀργέντο Κ. 30 • Βέργου Ἀ. 30 • Βέττα Γ. 20 • Βοιωτάκη Ἐ. 30

“Ὅσοι εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε...”. Ἱερά Μητρόπολη Εἰρηνοπόλεως, πόλη Ἰρίγκα.

Ὁ ἱερός ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου Εἰρηνουπόλεως.

- Βουραζέλη Π. 120 • Βουτυράκη Θ. 30 • Γεννάδη Κ. 200 • Γεωργίου Ἀ. 500 • Γκανασούλη Τ. 40 • Γκανιά Ὁ. 50 • Γλυκιώτου Ἀ. 50 • Γραμματικοῦ-Πουλή Ε. 20 • Δαμασκηνοῦ Μ. 25 • Δευτεραῖο Δ. 100 • Δημαράτου Ὁ. 30 • Ἐλευθερίου Ε. 700 • Ἐνορίτες ἱεροῦ ναοῦ ἁγ. Δημητρίου • Ἀσπροπύργου 250 • Ζαχαριάδη Ἰ. 1000 • Ζήση Φ. 50 • Θεοδοσιάδη Ε. 25 • Ἰωαννίδου Ε. 300 • Κακαράντζα Ἀ. 90 • Καλαντζοπούλου Φ. 180 • Καλογερά 30 • Καλογερά Σ. 60 • Κάντα Ν. 50 • Καραγιάννη Κ. 360 • Καρακάση Ε. 50 • Καραλή-Κανελλοπούλου Κ. 50 • Καρκάνη Ἀ. 10 • Κατηχ. Σχ. Μ. 300 • Κασιρή Β. 15 • Κατσούλα Ἰ. 10 • Κληνάρη Δ. 40 • Κοενάκη Ἰ. 330 • Κορκόνη Ε. 30 • Κουρεϊλίδου Ε. 10 • Κουτρούμπα Ἀ. 50 • Κουτσοφιοῦ Φ. 60 • Κράλη-Ρίζου Λ. 10 • Κρητικό Β. 100 • Κωστάκη Ἀ. 20 • Κωστίκα Κ. 230 • Λαλιουδάκη Σ. 200 • Λουδάρο Ε. 50 • Λουκοπούλου Π. 50 • Μανωλάκη Γ. 50 • Μαργέλη Π. 150 • Μαρκάκη Μ. 300 • Μαρτίνη Π. 10 • Μαστρονικολή Μ. 50 • Μέμμου Ε. 30 • Μουσαρέλλη Χ. 100 • Μπίκο Ν. 90 • Μυλωνά Μ. 300 • Μυλωνάκη Μ. 60 • Ξανθάκη Α. 100 • Πάικου Α. 50 • Παντζόπουλο 60 • Παντογιού Π. 60 • Παπαδημητρίου Ἀ. 100 • Παπαδημητρίου Ἀ. 300 • Παπαδιά Μ. 45 • Παπαδοπούλου Ἀ. 35 • Παπαθωμοπούλου Ἰ. 10 • Παπαντζανάκη Ν. 50 • Πάσχο Ἀ. 40 • Περράκη Ἰ. 50 • Πετρίδη Φ. 200 • Πετροπουλάκη Ἀ. 30 • Πλέσσα Ἐ. 100 • Πολίτη Ἰ. 15 • Ραδίτσα Ξ. 30 • Ρανοῦτσο Χ. 550 • Ρουμπάνη Χ. 90 • Σαραντάκο Π. 30 • Σέμπο Γ. 1.000 • Σκέτζου Σ. 50 • Σκιαδά Κ. 100 • Σκλέπα Ν. 20 • Σκουφίτσα Ἀ. 20 • Σουλιώτη Κ. 30 • Σπανό Κ. 1.000 • Σταματοπούλου-Ρούσσου Ἀ. 60 • Σταυρόπουλο Ν. 50 • Σταυροπούλου Ἀ. 10 • Στραγαλάκη Ἀ. 90 • Σχολή Ἀπολυτρωτική Ὑπ. Θεοτόκου 330 • Σωτηρόπουλο Κ. 30 • Τζουανάκη Ε. 15 • Τουτουδάκη Ἀ. 250 • Τσακίρη Β. 30 • Τσεντεκίδη Γ. 30 • Τσογγαράκη 100 • Τσοπελοπούλου Χ. 50 • Φιλίππου Ἰ. 50 • Φλώρου Π. 50 • Χαϊντούτη Θ. 70 • Χαιράκη Σ. 70 • Χαμηλοθώρη Κ. 30 • Χανιώτη Ἀ. 30 • Χαρίτου Φ. 50 • Χατζημανώλη Μ. 50 • Χιωτέλλη Μ. 100 • Χριστόπουλο Δ. 90 • Χρυσάλη Π. 40 • Ψαρουδάκη Π. 70.

Ἐπιμέλεια: Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Προσεγγίσεις στή θεολογία τῆς Ἱεραποστολῆς Γεώργιος Π. Πατρώνος	2
Ἐπίσημη ποιμαντική ἐπίσκεψη τοῦ Μακαρ. Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας στήν Οὐγκάντα Ἀπό τό Πατριαρχικό Γραφεῖο Τύπου	3
Περιοδεία στά ἀπομακρυσμένα χωριά τῆς Κεντρικῆς Γκάντα Ἀπό τό Γραφεῖο Τύπου τῆς ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Γκάντα	5
Τό μικρό νηπιαγωγεῖο τοῦ ἁγίου Ραφαήλ ὁ Κένυας Μακάριος	10
Σημειώσεις ἀπό μιά ἑκτακτὴ ἐπίσκεψη καὶ ἀποστολή βοήθειας στό Βόρειο Καμερούν Σελίδες ἡμερολογίου τοῦ Σεβ. Μητροπολίτη Καμερούν κ. Γρηγορίου	12
Ἀπολογισμός ἔργων Ἰ.Μ. Ζιμπάμπουε, ἔτους 2005 ὁ Ζιμπάμπουε Γεώργιος	22
«Σκεῦος ἐκλογῆς» – Κοιμήθηκε ἐν Κυρίῳ ὁ π. Σωσθένης ὁ Ἐπίσκοπος Μπουκόμπας Ἱερώνυμος	23
Πῶς ὁ Ἀνάσι ἐγίνε Ἀραχνούλα Παραμῦθι τῆς Δυτικῆς Ἀφρικῆς	24
Οἰκονομικὴ συμβολὴ τοῦ Γραφείου Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τό ἔτος 2005	26
Νομοκανονικά Παναγιώτης Ἰ. Μπούμης	28
Δωρητές Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης	29

Παρακαλοῦμε νά μὴν ἀποστέλετε ἐσωκλεισῶς γραμματόσημα ἀντὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐτήσιας συνδρομῆς, γιατί δέν ἔχουμε τὴ δυνατότητα νά ἀποστέλουμε ἀποδείξεις εἰσπράξεως.

Πάντα τὰ ἔθνη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ἔτος ΚΔ', τεῦχος 96, Ὀκτ.-Νοεμ.-Δεκ. 2005

Τριμηνιαῖο ἱεραποστολικό περιοδικό

ΚΩΔΙΚΟΣ 3536

* Πληροφορεῖ με τρόπο υπεύθυνο γιὰ τίς ὀρθόδοξες ἱεραποστολικές προσπάθειες ἀνά τόν κόσμο.

* Ενημερώνει πάνω στήν πολύμορφη πραγματικότητα τοῦ κόσμου, πού περιλαμβάνει τόσα ἔθνη με ποικίλα προβλήματα καὶ χαρίσματα.

Ἰδιοκτήτης: Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος - Ἰωάννου Γενναίου 14 - Ἀθήνα 115 21.

Ἐκδόσης-Διευθυντής: Ὁ Ἐπίσκοπος Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος, Γενικός Διευθυντής τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἰαίου 1, 115 21 Ἀθήνα.

Ἰδρυτής: Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος. Διετέλεσε Διευθυντής κατὰ τὰ ἔτη 1981-1992.

Υπεύθυνος ὕλης: Ἀρχιμ. Διονύσιος Μάνταλος, Διευθυντής Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Σύνταξη - Ἐπιμέλεια ἐκδόσεως: Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἐπιστολές - Ἐμβάσματα: «PANTA TA ETHNI» Ἀποστολικὴ Διακονία, Ἰω. Γενναίου 14 — Ἀθήνα 115 21 — Τηλ. 210-7272.314 - 317, 210-7272.345.

Συνδρομὴ γιὰ 1 χρόνο:

Ἑσωτερικοῦ	€ 5
Κύπρου	5 λίρες Κύπρου
Εὐρώπης	€ 12
Λοιπές χῶρες	€ 14
Τιμὴ τεύχους	€ 1,25
* Γιὰ τοὺς φοιτητὲς καὶ μαθητὲς:	€ 2,50

* Ἡ τιμὴ εἶναι συμβολικὴ. Δέν ἀποσκοπεῖ στήν κάλυψη τῶν ἐξόδων ἐκδόσεως, ἀλλὰ στήν υπεύθυνη διαμόρφωση ἱεραποστολικῆς συνειδήσεως. Γίνονται δεκτὲς προαιρετικὲς προσφορὲς γιὰ τὴν ἐκδοση τοῦ περιοδικοῦ.

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Σωκράτης Μανρογόνατος. Διεύθυνση: Ἡπείρου 132 - 188 63 Πέραμα

PANTA TA ETHNI (All Nations)

Year 24, No 96, Oct. - Nov. - Dec. 2005

The aims of the quarterly magazine "Panta ta Ethni" are:

* To provide information in a responsible way on Orthodox missionary efforts throughout the world.

* To arouse awareness of the multiform reality of the modern world.

Publisher: Bishop of Phanarion Agathangelos, General Director of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Founder: Archbishop of Tirana and all Albania Anastasios Yannoulatos. He was editor during 1981-1992.

Editorial Board: Foreign Mission Office of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Letters-Remittances: "PANTA TA ETHNI" (All Nations)

Apostoliki Diakonia, 14, Io. Gennadiou St. — 115 21 Athens — GREECE. Tel. +3210.7272.345.

Subscription for 1 year:

Greece	€ 5
Cyprus	5 £ Cyprus
Europe	€ 12
Other countries	€ 14

Printed: By Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Καλλιτεχνικὴ ἐπιμέλεια: Ἀποστολικὴ Διακονία